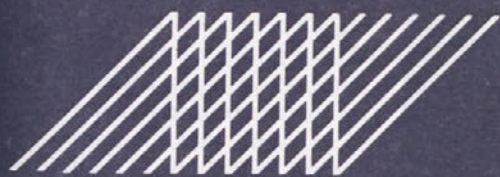

GLASILO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO

NOVOTEKS

ŠT. 6 - Leto IX. - JUNIJ 1981

„Pomen obstoja naše armade je od vsega začetka bil v vlogi branilca pridobitev naše ljudske revolucije; njena vloga je bila že od vsega začetka usmerjena v izgon okupatorja in uničenje izdajalcev, nato pa na ohranjanje tistega, kar smo izvojevali. Kot oborožena sila socialistične države je prav v tem svojstvu branitelj, čeprav oborožena sila, imela v nekem smislu tudi veliko miroljubno vlogo na svetu.“

PREDSEDNIK TITO O ARMADI

Ob 40-letnici vstaje jugoslovanskih narodov in dnevu borca - 4. juliju

Smo v letu, ko jugoslovanski narodi praznujemo 40-letnico zgodovinskih dogodkov, med katerimi zavzema vidno mesto 4. julij, dan, ko je politbiro Centralnega komiteja KPJ sprejel sklep o začetku vstaje proti okupatorju, ki je našo domovino zasedel v aprilski vojni 1941. V teh aprilskih dnevih, ko je Hitler krojil usodo mnogim narodom Evrope, je bila žrtev fašistične agresije tudi naša država. 6. aprila so nemški bombniki brez vojne napovedi napadli Beograd. Hkrati so v državo začele vdirati nemško-italijanske fašistične horde in njihovi bolgarski in madžarski sateliti. V nekaj dnevih je bila vsa država pod okupatorskim škornjem. Bivša jugoslovanska vojska je bila v popolnem razsulu. Vlada je skupaj s kraljem zbežala v inozemstvo in 17. aprila je bila v Beogradu podpisana popolna vdaja bivše jugoslovanske vojske.

V tem usodnem času, ko se je postavljalo vprašanje obstoja

naših narodov, je bila komunistična partija Jugoslavije edina sila, ki je pod vodstvom tovariša Tita bila sposobna povesti ljudstvo v oborožen boj proti okupatorju in domačim izdajalcem. Ona je lahko prevzela vodstvo narodnoosvobodilnega boja zaradi enotnosti, prekaljenosti in trdne povezanosti z ljudskimi množicami. Po že prejšnjih temeljitih pripravah je KPJ 4. julija pozvala vse jugoslovanske narode na oborožen boj za osvoboditev. Ljudstvo se je množično odzvalo pozivu KPJ in začelo borbo proti okupatorju. Tako je že 7. julija začela množična vstaja v Srbiji in za tem v vseh pokrajinah Jugoslavije. S tem se je začel za tisti čas edinstven odpor naroda v zasužnjeni Evropi proti močni Hitlerjevi vojski.

Obdobje NOB je bilo prelomnega zgodovinskega pomena za nadaljnji razvoj jugoslovanskih narodov. To je bila vseljenska, dobro organizirana osvobodilna vojna, ki jo je vodil tovariš

Tito. Z razvojem NOV je rasla tudi nova ljudska oblast. Že v letu 1942 so bile izvedene prve volitve v narodnoosvobodilne odbore. Ta oblast se je neprestano razvijala in leta 1943 so bili na II. zasedanju AVNOJ postavljeni trdni temelji naše današnje samoupravne socialistične družbe.

Skozi štiriletni boj z mnogo močnejšim sovražnikom se je kovalo bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov in narodnosti, ki je dajalo moč, da je ljudstvo vztrajalo in odbijalo vse napade okupatorja in domačih izdajalcev. Tovariš Tito je že zelo zgodaj in večkrat podarjal, da brez bratstva in enotnosti ne bi moglo biti močne in srečne Jugoslavije. Te njegove besede moramo imeti vedno v mislih in dejanjih. Samo če smo enotni, se lahko upremo vsakemu, ki bi hotel ogroziti našo neodvisnost in naš samoupravni socialistični sistem. Še danes se pojavljajo sile, ki jih ravno to bratstvo in enot-

nost bode v oči. Hočejo zasejati ponovno mržnjo med našimi narodi in narodnostmi, ker vedo, da prav s tem lahko največ škodujejo naši trdnosti. Za svobodo, ki jo danes uživamo, za ravnopravnost med našimi narodi je padlo preko milijon sedemsto tisoč ljudi. Te ogromne žrtve moramo spoštovati in ceniti to, kar danes imamo. Nikomur ne bomo dovolili, da bi omadeževal največje pridobitve narodnoosvobodilnega boja.

Tudi naš aktiv ZB ima svoje obveznosti, da te pridobitve in žrtve ne padejo v pozabo. V oskrbovanju imamo spomenik žrtvam NOB v Bučni vasi in spominsko obeležje na hiši v Vel. Lipovcu, kjer je padel narodni heroj Dušan Jereb, po katerem je poimenovan tudi naš aktiv.

V preteklih letih smo obiskali več krajev, kjer so se odigrali pomembni zgodovinski dogodki iz NOB. Obiskali smo tudi kraje v drugih republikah kot so: Jesenovac, Petrova gora, Kozara, Slavenska Požega, Drvar, Jajce itd. V več krajih smo navezali stike s tamkajšnjimi organizacijami ZB. S tem smo tudi doprinesli k utrjevanju bratstva in enotnosti.

Še naprej mora biti naloga članov ZB, da smo v prvih vrstah v našem družbenem življenju, a posebno v utrjevanju splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite ter prenašanje tradicij NOB na mlajše generacije.

FAANI KRANJC

**Delavski razred —
cement naše skupnosti**

„Nekoč so ravnali po starem reku: ‚Sprj se, pa vladaj!‘ Danes pa je naša parola: ‚Združimo se in naj ljudstvo vlada!‘ Enotno ljudstvo mora biti danes gospodar vsega, kar imamo v naši državi. Delavski razred je steber naše socialistične države. Delavski razred vseh narodnosti v vseh republikah ima enake poglede in enake interese in to je cement, ki učvrščuje in krepi našo socialistično skupnost.“

**JOSIP BROZ TITO —
Novi Pazar, 15. aprila
1971**

Delovna organizacija NOVOTEKS

Delegati delavskega sveta so se sestali na 6. rednem zasedanju 22. maja 1981. Obravnavali so poročilo o izvrševanju sklepov in ugotovili, da so bili sklepi prejšnjega zasedanja v glavnem izvršeni.

Delavski svet je sprejel poročilo o poslovanju DO Novoteks za leto 1980 in poročilo o poslovanju za prvo trimesečje letošnjega leta.

Razpravljali so tudi o problematiki proizvodnje, s katero se v zadnjem času srečujemo v naši delovni organizaciji. O proizvodni problematiki so govorili že na seji predsedstva osnovnih organizacij Zveze sindikatov DO Novoteks, na kateri so ugotovili, da so naši delavci vse premalo vpeljeni v delo, katere-

ga naj bi opravljali. Zato je potrebno, da tem delavcem v bodoče posvečamo večjo pozornost pri njihovem strokovnem usposabljanju. Hkrati pa je očitno, da se vsi še premalo zavedamo, da je stanje v proizvodnji resno in da brez povečanih naporov vseh zaposlenih pri uresničevanju stabilizacijskih dogovorov in brez tehnološke in delovne discipline plana proizvodnje ne bomo izboljšali.

Člani DS so potrdili tudi plan oblikovanja in uporabe sredstev sklada skupne porabe za leto 1981, imenovali vršilca dolžnosti predsednika kolegijskega poslovnega organa, bili informirani o predvideni reorganizaciji TOZD oz. DSSS ter o spremembah splošnih aktov v zvezi s tem. Sprejeli so enotno

politiko povračil stroškov, ki so jih imeli delavci pri opravljanju določenih del oz. nalog ter nekaterih drugih prejemkov (dnevnice, nočnine, kilometrina

itd.). Potrdili so nabavo nekaterih osnovnih sredstev in sprejeli samopravne sporazume o združevanju dela in sredstev ter trajnem poslovnem sodelovanju s tistimi organizacijami združene dela, s katerimi DO Novoteks posluje.

TOZD TRGOVINA

DELAJSKI SVET je imel 7. sejo 29. maja 1981

Pri pregledu sklepov je bilo ugotovljeno, da so sklepi prejšnjega zasedanja delavskega sveta izvršeni ali pa so še v izvrševanju.

Med drugim je bil na prejšnjem zasedanju sprejet sklep, naj komisija za popis osnovnih sredstev naredi ponovni popis. Komisija je popis opravila, vendar bo potrebno oceniti vrednost teh sredstev in dati delavskemu svetu v potrditev.

V nadaljevanju se je sprejelo poročilo o poslovanju za prvo trimesečje 1981, sprejeli ponudbo za nakup lokala v Kuli (Vojvodina), sprejeli plan skupne porabe in potrdili razpis stanovanjskih posojil za leto 1981.

Zaradi stanovanjskih potreb je temeljna organizacija zaprosila Osnovno banko v Vrbsu za pogoje kreditiranja, in sicer za nakup stanovanja v Vrbsu.

Skupščina SR Slovenije je 7. 4. 1981 obravnavala in sprejela informacijo o gospodarskih gibanjih v SR Sloveniji v prvih dveh mesecih leta 1981 ter v

okviru ukrepov za uresničevanje resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju v SR Sloveniji v letu 1981 sprejela stališče o nujnosti odločnega zmanjševanja dela po pogodbah o delu in nadurnega dela.

Člani delavskega sveta so bili mnenja, da v TO Trgovina ni prekomernega števila nadurne dela po pogodbah. Nadure so le v času inventur, le-te pa so neizbežne. Tudi pogodb po delu ni veliko, čeprav so potrebe večje in jih že zaradi zakonsko omejenih sredstev v ta namen ni mogoče povečevati.

V Jugoslaviji imamo 6,148.000 stanovanj

Po prvih rezultatih popisa prebivalstva, stanovanj in gospodinjstev v letu 1981 ima Jugoslavija 22,354.219 prebivalcev, to je 9,8 odstotka več kot pred desetimi leti. — Popis je zajel okrog 6,185.000 gospodinjstev, kar je 15,1 odst. več kot leta 1971. Število stanovanj se je v preteklem desetletju povečalo za 21,9 odst., tako da živimo Jugoslavlani zdaj v 6,148.000 stanovanjih. Imamo pa tudi 331.833 stanovanj za počitek in rekreacijo oziroma vikendov.

TOZD KONFEKCIJA I Novo mesto

14. zasedanje DELAVSKEGA SVETA je bilo 12. maja 1981

DS je pregledal sklepe prejšnjega zasedanja in ugotovil, da so sklepi uresničeni oziroma da še potekajo.

Člani DS so bili seznanjeni z rezultati poslovanja prvega trimesečja 1981. Sprejeli so razdelitev dohodka banki, informirani so bili o izplačilu razlike OD po obračunu, pristopili k izdelavi aktov, v katerih bodo natančno določeni kriteriji za stimulacijo tistih delavcev, kateri so stalno prisotni na delu. Nadalje so bili seznanjeni s poročili o delu nekaterih komisij (o delovanju samoupravne delav-

ske kontrole, komisije za odpis osnovnih sredstev, komisije za delovna razmerja, komisije za norme, komisije za ocenjevanje poskusnega dela, stabilizacijskega odbora in stanovanjske komisije).

Delegati so sprejeli tudi samoupravni sporazum o ustanovitvi občinske zdravstvene skupnosti Novo mesto, sprejeli ponudbo Iskre ZORIN za uvedbo časovnih standardov za določanje delovnih obremenitev v Konfekciji po svetovalno—izvajalnem načinu, odobrili delavki iz temeljne organizacije udeležbo na MDA Suha Krajina itd.

Veliko pozornosti pa so posvetili planiranju proizvodnje, zlasti izdobi rokavov.

TOZD TKANINA

DELAJSKI SVET je imel 15. redno sejo 8. maja 1981

Delegati so bili seznanjeni z izvrševanjem sklepov prejšnjega zasedanja in ugotovili, da so sklepi uresničeni.

Člani DS so bili seznanjeni z rezultati poslovanja v prvem trimesečju 1981, sprejeli so plan oblikovanja in uporabe sredstev sklada skupne porabe, potrdili razpis stanovanjskih posojil za leto 1981 po razpisnih pogojih, objavljenih v glasilu DO Novo-

teks z dne 23. 4. 1981, obravnavali prošnje in pritožbe, sprejeli sklep o nabavi nekaterih osnovnih sredstev za potrebe predilnice, barvarne in tkalnice ter dali cenik za volnene česane preje in cenik uslug v sprejem zboru delavnih ljudi.

Kot že velikokrat doslej, so tudi na tem zasedanju razpravljali o kvaliteti, saj iz posameznih predilnic prihaja po 3—4 tone neuporabne preje. Vodja proizvodnje je poudaril, da se morajo zato dohodkovni odnosi med TO Tkanina in predilnico Metlika čimprej razčistiti.

Delovna skupnost skupnih služb

DELAJSKI SVET je imel 8. sejo 7. aprila 1981

Delegati so bili najprej seznanjeni s planom prodaje po trgovskih zastopnikih za tkanino in konfekcijo za letošnje leto — 1. pollete.

Med drugim so člani DS sprejeli sklep, naj se dopolni pravilnik o osebnih zaščitnih sredstvih, da se tudi delavcem v računskem centru dodelijo zaščitna sredstva, in sicer 2 beli halji na rok 4 let, glede na tehnične pogoje, ki jih je predpisal proizvajalec računalniške opreme Elektrotehna Ljubljana.

Za potrebe sektorja za organizacijo in informacijske siste-

me je bila predlagana nabava nekaterih osnovnih sredstev, kajti za instalacijo računalnika DELTA 644/80 je potrebno pripraviti prostor po tehničnih navodilih, kot jih predpisuje dobavitelj opreme. V ta namen je delavski svet delovne skupnosti skupnih služb predlagal delavskemu svetu delovne organizacije, da se za potrebe sektorja za organizacijo in informacijske sisteme nabavi nekatera osnovna sredstva.

Že sedaj se je potrebno pripravljati na volitve delegatov v samoupravne organe za leto 1982, zato so člani DS v ta namen imenovali evidentičarja in namestnika, ki bosta vodila evidence o delegatih od leta 1974 dalje.

DARJA CESAR

Nočno delo žena v naši tkalnici

Nočno delo kot oblika dela je še danes zelo prisotno tako v gospodarstvu, kot tudi v negospodarstvu. Tudi tekstilna industrija se uvršča med tiste, ki zaradi pogojev in načina dela morajo delati v treh izmenah. Ker pa je v tej industrijski veji zaposlenih največ in predvsem žena, se tu pojavlja izrazit problem nočnega dela žena.

Nočno delo je naporno za vsakogar, še posebej pa to velja za mlade ljudi in matere. Zaradi načina dela v tkalnici, kjer delamo v treh izmenah in pol, pa je napor še malo večji, saj se delo v nočni izmeni konča šele v nedeljo zjutraj.

Žene, predvsem matere, pa so tedaj, kadar delajo v nočni izmeni, še neprimerno v slabšem položaju, saj morajo poleg rednega dela v službi opravljati še najrazličnejša dela doma. Potrebno je, na primer, skrbeti za otroke, še posebej, če so šolo-obvezni; moške potrebujejo tudi nekaj pozornosti, če je že sami ne izkazujejo. Treba je tudi kuhati, prati in tako dalje. Razen tako obsežnega dela doma pa si žene in matere le poredkoma lahko utrgajo kakšno uroco ali dve za oddih in počitek po vrnitvi iz službe. Tega, da je za urejeno družino življenje, ki je vsaj malo harmonično, v slučaju, da se mati vrne z nočnega dela šele v nedeljo zjutraj, zelo malo možnosti ali pa nobene, je tistim, ki tega sami ne izkusijo, težko razumeti. Vsak človek ima rad urejeno življenje, še posebej to velja za družinske okvire, vendar je to največkrat težko ali nemogoče doseči. Nočno delo, še posebej, če traja več let oziroma dalj časa, pušča neizbrisne sledove, ki se odražajo v splošnem slabem počutju. Pojavijo se tudi psihične motnje; možnosti raznih okvar, kot so slabši vid in slabši sluh; pa so ob ropotu in razsvetljavi še veliko večje kot tedaj, če delo poteka samo podnevi.

Nočno delo je sicer ustrezno nagrajeno, saj poznamo razne dodatke, kot so dodatek na nočno delo, dodatni dnevi letnega dopusta in topli obrok. Kljub vsemu temu pa bi skoraj vsaka mati ali žena, velja pa tudi za ostale, ki delajo ponoči, zanesljivo raje zamenjala vse te dodatke za delo samo v dveh ali eni izmeni.

Nočni izmeni v tkalnici se zaenkrat ne bo možno odpovedati. Pred nekaj leti smo ukiniteli četrto izmeno na „Sulzer“ in tretjo na „VTR“ statvah in prešli na tri in pol oziroma dve in pol izmensko delo, s čimer smo precej zmanjšali število žena, ki so delale ponoči.

Da bi v tej smeri napredovali, smo skušali na novo zaposlovati predvsem moško delovno silo, vendar pa tega zaradi velike fluktuacije in pomanjkanja moške delovne sile nismo do konca izpeljali.

Tako je bilo nujno nekaj žena, vendar samo na nekaterih delih in opravilih, obdržati v nočni izmeni. Tem skušamo posvečati malo več pozornosti in jim hočemo nuditi vsaj vzdržne pogoje za delo in pa nekatere ugodnosti, kot so dela proste sobote in prednost pri izbiri termina za izrabo letnega dopusta.

Spričo dejstva, da že tako ali tako ni možno normalno organizirati dela ob sobotah, kar še posebej velja za nočno izmeno in pa tudi zaradi tega, ker zaradi takega načina zelo težko zaposlujeemo novo delovno silo, prihajajo do izraza mnenja med delavci, da bi bilo najbolje čimprej ukiniti vsaj sobotno delo, saj za ukinitvev nočnega dela tako ali tako še ne vidimo možnosti.

Problemi, s katerimi se srečujemo na IV. traku

V četrtem traku delamo pretežno gornja oblačila. Modeli se zelo hitro menjajo in so nekateri zelo težki za delo. Srečujemo se z najrazličnejšimi problemi in težavami. Najbolj so problematične norme, saj smatramo, da so prevelike. Obljubljeno nam je bilo, da bosta v traku normirali dve normirki. Stanje se ni popravilo, norme so še vedno velike. Če te že normirka normira, ti pa ne prinese norme pravočasno.

Z organizacijo dela nismo zadovoljne. Trak se večkrat sprazni na prednjem ali zadnjem koncu. To se ne bi smelo dogajati, saj se to zelo pozna pri dobavah in moramo izgubljeni dneve nadoknaditi. V traku je

Delo v samo treh izmenah bi imelo gotovo odsev na manjši obolevnosti in hkrati boljši in večji prisotnosti na delu, pa tudi možnost za boljšo organizacijo dela bi bila večja. Mirne duše lahko tudi rečemo, da je velik odstotek bolniških izostankov med drugim tudi posledica dolgoletnega nočnega dela in deloma tudi dela ob sobotah.

Najbrž pa bi bilo za nadaljnje zmanjšanje nočnega dela potrebno tudi investirati ter nabaviti nekaj novih strojev. Seve-

da pri tem ne smemo pozabiti za zdajšnje neugodno situacijo v gospodarstvu in na ukrepe, ki so v veljavi in nam prepovedujejo uvoziti opremo. Zaradi nekajletnih prizadevanj odgovornih pa lahko vendar upamo, da bo ob ugodni situaciji glede uvoza opreme vse te načrte možno uresničiti, seveda ob upoštevanju finančne sposobnosti naše DO. Ta pa je odvisna v veliki meri od našega dela, predvsem kvaliteta dela.

ALOJZ ŠTRBENC

zaposlenih veliko mladih mater. Najtežje je za njih takrat, ko je potrebno delati nadure, te pa morajo večkrat delati. Nihče te ne vpraša, ali moreš delati ali ne in s kakšnimi problemi se srečuješ doma, zlasti če imaš doma kmetijo in še dva otroke.

Mnoge delavke se jezijo na slabo organiziran prevoz na delo in z dela. Večkrat zamujajo službo, a ne po svoji krivdi. Smatramo tudi, da smo pre malo obveščeni o določenih stvareh in problemih, ki jih imamo v obratu. Osebni dohodek v traku se preveč loči od ostalih osebnih dohodkov, na drugih delovnih mestih v Konfekciji I.

Delavke v traku nismo dovolj povezane med seboj. Nimamo

pravega odnosa med seboj. Slabi odnosi so tudi med našimi nadrejenimi in delavci. Nujno bi se moral urediti trak, ki je preozek in se ne da normalno sprejemati in oddajati partije. Zanimivo pa je, da slabi odnosi pridejo do izraza, kadar nastanejo problemi v traku, kot na primer: prekoračevanje rokov, nepripravljeno delo in podobno.

Zopet so se začeli vroči dnevi, z njim pa večletne težave, to je vročina. Mnogokrat se je o tem govorilo, vendar pa malo naredilo. Živo srebro na termometru za vztrajno raste in s tem se še bolj otežkočajo delovni pogoji.

ANICA BARTELJ,
IV. trak

Premišljeni ukrepi so boljši kot razni sklepi!

Veliko je bilo že govora o zastojih v Tkanini zaradi slabih prej. Veliko je bilo sprejetih sklepov za zboljšanje stanja. Pravih rezultatov pa le ni in ni, kajti za odpravo slabosti so potrebni tudi ukrepi in ne le sklepi.

V začetku aprila je ponovno narasla zaloga neizšitih komadov surovih tkanin, na katere kupci že čakajo. Na ponovni predlog direktorja TOZD Predilnice Metlika je TKANINA le pristala, da se v Metliki takoj organizira skupino delavk za

nopanje in šivanje komadov. Delo je steklo v dogovorjenem času. Metliške predice so pokazale, da znajo in hočejo svoje napake tudi popraviti. V zelo kratkem času so se pod dobrim vodstvom instruktoric iz TKANINE naučile nopati komade in nekatere tudi šivati manjajoče niti. V petnajstih dneh je 10 delavk popravilo 145 komadov tkanin po 65 m ali približno 9.500 m. Komadi so bili vseh kvalitet, veliko je bilo tudi takih, ki so iz najslabših prej. Delavci, met-

liški predilci, si radi ogledajo napake v tkanini in čutiti je, da si nekateri bolj prozadevajo za izboljšanje kvalitete preje.

Da pa v bodoče ne bo potrebno „gasiti“ in tako preprečevati napake v preji oz. v tkaninah, je nujno prav tako odločno poseči in ukrepati v pripravi česancev. Veliko je že dokazanega, kaj vpliva na slabo kvaliteto preje, potrebno je le še ukrepati v TKANINI in PREDILNICI.

V Metliki ni bilo težko

dobiti ljudi za izšivanje, saj imamo preko 60 delavcev, ki ne smejo delati ponoči. V naši predilnici pa se še na vseh fazah dela troizmensko. Tudi starejše, bolehnne delavke, ki se težje priučujejo na druga dela, so pokazale, da z veliko volje in truda še opravljajo zelo koristno delo. Tudi ostali delavci v predilnici so prispevali k temu svoj delež, saj so brez 10 delavk v proizvodnji delali v drugi polovici maja in dosegli enak rezultat.

A. ŽUGELJ

Nekaj misli o vzdrževanju

V začetku leta sprejemamo gospodarske plane. S tem se zavežemo, da bomo storili vse, kar je v naših močeh, da bomo plan dosegli in prispevali s tem svoj delež k ugodnemu gospodarskemu rezultatu ob koncu leta.

Pomemben delež pri tem ima vzdrževanje delovnih sredstev. Z dobro organiziranim preventivnim vzdrževanjem lahko zmanjšamo število zastojev in s tem število neproduktivnih delovnih ur. S kvalitetnim delom pa se izognemo ponavljajočih se popravil.

Delavci, ki delajo na stroju, s svojim ravnanjem stroju lahko skrajšajo ali podaljšajo delovno dobo. Naloga vzdrževanja pa je, da stalno skrbi, da so stroji usposobljeni za delo v največji možni meri. Pravilno delo na stroju zagotavlja kvaliteten izdelek, hkrati pa podaljšuje življenjsko dobo delovnega sredstva. Zato je naloga vzdrževalcev tudi, da skrbijo za pravilno izvajanje tehnoloških postopkov na vseh fazah dela.

Vzdrževalci strojev najbolj poznajo stroj in ga tudi morajo poznati. Oni se najbolj poglob-

ljajo v njegovo delovanje, ker v sodobni delitvi dela ne morejo vsi delati vsega. Ob nakupu delovnega sredstva navadno zahtevamo od proizvajalca, da usposobi nekaj ljudi za vzdrževanje, ker le na bi se moral urediti trak, ki je preozek in se ne da normalno sprejemati in specializaciji lahko vidijo različne inačice istega postopka, ali pa različne postopke za doseg istega cilja. To svoje znanje lahko prenesejo v svoje delovno okolje in predlagajo nove rešitve, čemur pravimo tehnična izboljšava. Tudi to so naloge

vzdrževalcev, vendar pa ne samo njihove. Vse preveč se namreč zanašamo na to, da je delovna naprava že sedaj najbolj narejena. S srebrom na termometru pa vztrajno raste in s tem se še bolj otežkočajo delovni

Imamo precej primerov tehničnih izboljšav in koristnih predlogov, lahko pa bi jih bilo še več, če bi ob delu več razmišljali o vsem zgoraj naštetem, to je o svojem delu.

BOJAN LUZAR

Trdnjeji odnosi z Italijo

Italijanski izvoz v Jugoslavijo se je lani povečal za 2 odstotka, naš izvoz v Italijo pa za 27 odstotkov. Razlika v naraščanju izvoza je vsekakor pozitivna in pomaga k stabilizaciji našega gospodarstva, pa tudi k bolj enakopravnemu in trajnejšemu gospodarskemu sodelovanju med sosednjima državama. Tudi letos se gospodarstveniki obeh dežel dogovarjajo za nove skupne naložbe. Tako naj bi italijanska družba ANSALDO dobavila Jugoslaviji tri termoelektrarne na lignit, Jugoslavija pa bi v zameno izvažala v Italijo električno energijo. Dogovarjajo se tudi o sodelovanju pri iskanju podzemskih naftnih in plinskih nahajališč v Jadranskem morju. Ozko grlo v jugoslovanskem sodelovanju z zahodno Evropo postajajo prometne zveze. Zato so tudi Italijani obljubili, da bodo pomagali pri zagotovitvi kreditov za modernizacijo jugoslovanskega cestnega in železniskega omrežja.

Tudi vaša temeljna organizacija ima številne nove uspehe, načrte in pobude, o katerih drugi morda še nič ne vedo — oglašajte se zato v domačem glasilu!

„Kaj je to?“ je na vaji z najmlajšimi vprašal tovariš Danilo otroke in jim pokazal vžgalico. Vsi so jo poznali, zato se je bilo potem toliko lepše in lažje pogovoriti, kdaj in kako lahko postane vžgalica nevarna. O ognju, požaru in še o čem so otroci iz Novoteksovega vrtca zvedeli 14. maja veliko zanimivega (foto Tone Pungršar).

Obisk našega dobavitelja volnenega česanca „PROUVOST“ v Franciji

Od česalnice Prouvost iz Roubaixa v Franciji že vrsto let nabavljamo volnene česanice finjših tipov.

Namen našega obiska je bil predvsem seznanjanje z njihovo tehnologijo lisiranja oziroma izбором avivirnih sredstev.

Ponudba domačih firm z avivirnimi sredstvi je izredno slaba in smo prisiljeni vsa ta sredstva uvažati. Paleta teh sredstev je dokaj široka, kar pa ne poguja tudi kvalitete.

Ker vemo, da so poleg kvalitetnega česanca, tako poliester-skega kot volnenega, še kako pomembne začetne faze predelave od priprave materiala za barvanje, barvanje, čiščenje do aviviranja, je treba tem fazam dati pravo težo s pravilnim načinom dela. To dosežemo le s praktičnimi izvedbami, s stalno spremljavo in izboljšavami, ki se morajo sproti prilagajati pogojem v proizvodnji.

Za pogoje dela v naši barvarni in lisirnici ne moremo trditi, da so v redu, še manj pa da so dobri. V primerjavi z obiskano firmo lahko ugotovimo, da je pri nas kar več ključnih faz, ki jih bomo morali čimprej rešiti.

Za lažjo in boljšo predelavo je zelo pomembno, kako je česani trak pripravljen za barvanje. Takozvano barvanje v „bumbsih“ je znano tudi Novoteksovi barvarni, saj v taki obliki dobivamo že surovi volneni česanec iz firme Prouvost. Da bi lahko naše bobine previli v „bumbs“ obliko, nam je potrebna še ena raztezalka in preša. Trak česanca po barvanju ni zbit, dosežemo večje dolžine trakov in s tem manjše število vozlov.

Odstranitev oligomerov iz PES – česanca, ki lahko zelo slabo vplivajo na kvaliteto in delajo težave v proizvodnji, so rešili s spuščanjem barvne flote po končanem barvanju na temperaturi 130°C.

Zelo pomembno je, da se sintetsko vlakno po barvanju in reduktivnem čiščenju dobro opere in očisti. Pogoj je liseza z 5 kadmi, kjer se material v prvi kadi opere na 60°C s pralnim sredstvom, v 2., 3. in 4. kadi spera na 60°C s čisto vodo, v 5. kadi pa obdela z antistatičnim sredstvom. Trakovi česanca smejo vsebovati po sušenju pra-

ktično 0% vlage in 0,2 – 0,25% nanosa.

Če dosežemo pravi nanos, ni potrebno naknadno nanašanje avivaže. Volnene česanice bi bilo potrebno avivirati na 4 – kadni lisezi s tem, da bi bilo možno (idealni pogoji) reguliranje temperature sušenja:

40°C – volnene česanice 21 – 27 mikronov,

60°C – volnene česanice do 21 mikronov. Nanos se mora gibati od 0,5% – 0,6%, vsebnost vlage po sušenju pa 14 – 16%.

Izbrati najoptimalnejše avivirno sredstvo pa je predvsem vprašanje proizvodnih prob in spremljanja skozi celotni tehnološki proces. Zaostajanje pri tehnologiji, oziroma opremljenosti za sorodnimi proizvajalci je očitno. Ne moremo trditi, da je vzrok v kvaliteti preje samo v teh fazah, je pa eden izmed pogojev za izboljšanje kakovosti preje.

Da bomo rešili omenjene probleme pa moramo vedeti, da brez investicijskih naložb tega ne bomo mogli rešiti.

B. JEDLOVČNIK

Dobro obveščanje – temelj samoupravljanja! Ste že izbrali stalnega dopisnika za naše glasilo?

Samo enotni lahko ubranimo vse naše pridobitve

„Samo taka Jugoslavija, kakršna je – enotna, z enakopravnostjo vseh narodnosti, je sposobna braniti svojo zemljo. Za svoj teritorij, na katerem živijo naši narodi. Samo enotna Jugoslavija je sposobna obvarovati vse tisto, kar smo pridobili doslej...“

JOSIP BROZ TITO – v Zenici, 5. aprila 1971

Vode imamo dovolj

V Jugoslaviji imamo precej vode kar 11.480 m³ na prebivalca. Od tega jih je 6.070 m³ v pritokih, ki tečejo preko naših meja. Jugoslovani smo s temi količinami lahko zadovoljni, saj pride na enega Belgijca npr. le 937 m³ vode, na Madžara 1086 m³, na Bolgara 2190 m³, na Italijana 3110 m³ in na Švicarja 7290 m³. Če pa imamo sorazmerno veliko vode, pa to še ne pomeni, da z njo lahko brezvestno ravnamo. Onesnažena voda ni dobra ne za pitje, niti ne za namakanje zemlje.

Življajski stroški – kam?

Iz statističnih podatkov je razvidno, da so življajski stroški v prvih štirih mesecih letos v Sloveniji za 46,7 odst. višji kot so bili v istem času lani, cene na drobno pa so se dvignile za 48,1 odstotka. Tudi osebni dohodki so se v tem času dvignili. Podatki za prve tri mesece letos kažejo, da so osebni dohodki letos za 26 odstotkov višji kot v istem razdobju lani.

Ogledali smo si avtomatski vdevalni stroj

Že nekaj časa načrtujemo nabavo avtomatskega vdevalnega stroja. Zaradi tako pestrega asortimenta naših tkanin je tak stroj še tako nujen. Stroj, ki smo si ga ogledali v italijanski volnarski tovarni Lanerossi, je prav tak, kot ga načrtujemo za naše potrebe.

Stroj dela na mehničnem principu, podobno kot listovka pri statvah. Za vsak posamezni vdev je potrebno prebiti karte za vdev v liste, lamele in greben. Stroj vdeva do 180 niti v minuti, hitrost vdevanja pa je odvisna od števila listov in zahtevnosti artikla.

Prednost stroja je, da hkrati vdeva v lamele, lučalnice in greben. Stroj služi pri samem vdevanju cen en delavec in za vsa ostala dela pa zadostujejo v eni izmeni skupno trije delavci.

Stroj je izredno enostavno grajen, pri delu zanesljiv, tako da praktično ne prihaja do napak.

BRANKA JEDLOVČNIK

Skupina članov civilne zaščite in prve pomoči med zadnjo vajo v okviru akcije NIČ NAS NE SME PRESENETITI 80/81.

Poslovno - tehnično sodelovanje TOZD konfekcije z jugoslovanskimi konfekcionarji

Poslovno-tehnično sodelovanje, ali kakor kratko pravimo „kooperacija“, traja v naši tovarni že nekaj let. V začetku nas je k temu vodila potreba po zunanji izdelavi tistih komadov, za katere doma v določenih mesecih nismo imeli proizvodnih kapacitet. Že prvo leto smo na podlagi takšnega sodelovanja proizvedli 60.000 kom. konfekcijskih izdelkov, v naslednjih letih pa približno po 100.000 kom. na leto.

Kooperanti so predvsem iz republike Bosne in Hercegovine, nekaj pa jih je tudi iz Srbije in Hrvatske. To so proizvajalci konfekcije, ki običajno nimajo svoje komercialne službe ter se potem povezujejo s tovarnami, ki te službe imajo. Trenutno sodelujemo s „Proleterjem“ Tuzla, ki deluje kot TOZD v okviru kombinata PTK TUZLA, s konfekcijo „Mladost“ iz Mrkonjić grada, z „Jugoplastiko“ TOZD Metković, z „Modno konfekcijo“ Prnjavor, ki deluje v okviru AIPK iz Banje Luke, s „Posavino“ iz Županje, „Savo“

iz Orašja, ki deluje kot TOZD Alhosa itd.

Med seboj se te tovarne silno razlikujejo. Nekatere delajo v zelo slabih proizvodnih prostorih, brez prave strojne opreme. Vse konfekcije pa imajo nekaj skupnega: veliko število nezaposlenih kvalificiranih in nekvalificiranih delavcev. Vsi planirajo s pomočjo družbe in s povezovanjem z ostalimi konfekcionarji gradnjo novih prostorov, nakup strojne opreme in povečanje števila zaposlenih. S tem nameravajo odločilno prispevati k dvigu življenjske ravni v svojem kraju.

Drugi imajo dokaj dobro strojno opremo, dobre pogoje dela, skratka nič ne zaostajajo za nami. Prekašajo nas v redu in disciplini. Obiskovalec lahko vidi red že pri vходу v podjetje. Nobenih odpadkov, čikov, steklenic itd., na kar smo se pri nas že kar navadili. Noben delavec se ne zadržuje izven svojega delovnega mesta. Organizira-

no se troši čas, ki je predviden za malico, kavo, osvežilno pijačo, čik pavzo itd. Ko stopiš v proizvodnjo, ne opaziš kleptanja, odstotnosti z delovnega mesta ter nereda. Skratka, taka urejenost jim kljub temu, da nimajo nobenih rezerv v ceni uslug, daje dokaj solidne osebne dohodke, ki so v teh primerih v poprečju višji kot pri nas v konfekciji. Zavedajo se, da pri pretežno ročnem delu pomeni red in disciplina osnovo za produktivnost in dohodek.

V letu 1981 je konfekcija vsled potreb po devizah na lasten uvoz, potreb TOZD Tkanične in družbe sprejela zelo ambiciozen plan kooperacije: iz 100.000 kom. letno na 280.000 kom. Praktično, to pomeni za izvoz, bomo delali v domačih konfekcijah, za potrebe na domačem trgu pa v kooperaciji. V prvih petih mesecih smo tako naredili pribl. 77.000 kom. Rast je iz meseca v mesec višja, tako da ob polletju pričakuje-

mo 130.000 kom. Za tak obseg dodatnega dela je potrebno veliko naporov. Od planiranja, iskanje kooperantov pa do končnega prevzema robe je dodatno angažirano precejšnje število delavcev v skupnih službah in TOZD. Pri tem se pojavljajo nemali problemi, ki grozijo, da bomo morali zmanjšati obseg kooperacije in s tem tudi izvoza.

Na jugoslovanskem prostoru so konfekcije dokaj dobro založene z delom, saj povečujejo prodajo doma, predvsem pa v izvoz v vzhodne države, tako da je kvalitetne kooperante težko dobiti in obdržati, saj se dogaja, da prekinjajo že sklenjene pogodbe na račun izvoza. Drug velik problem je pravočasno dobavljanje materiala kooperantom, predvsem zaradi kasnitve dobav tkanin. Tudi v teh primerih se dogaja, da pride do preklicev pogodb in s tem do izpada dohodka konfekcije. Tretjo veliko težavo povzročajo kooperanti z nepravočasno dobavo in nekvalitetno izdelano robo. K temu pripomoremo tudi sami, ker ni dovolj ljudi pripravljenih oditi na teren, uvajati in prevzemati proizvode. Nekateri člani kolektiva so prepričani, da kooperacija nima z njimi nobene zveze in vztrajno odklanjajo vse naloge, ki s tem v zvezi nastajajo. Vzrok za to so sebični, drobnolastniški interesi ali nagajanje. Pri kritikah so seveda prvi.

Tako se krog zapira in nastaja situacija „če-jev“. Z energičnimi ukrepi moramo tak način pojmovanja preprečiti in zagotoviti, da bodo ustvarjeni vsi pogoji za normalno izpolnjevanje konfekcijskih planov.

ANDREJ PETRIČ

Poročilo komisije za delovna razmerja in osebne dohodke v KONFEKCIJI I.

Delo komisije za DR in OD se omejuje na sprejemanje novih delavcev in z odpovedjo delavnega razmerja delavcem. Prvega v mesecu obravnava ocenjevanje delovne uspešnosti in predlaga plačilo nadomeščanja.

Obravnava tudi dosežke delovnih skupin po planu in nagajanje le-teh po pravilniku o osebnih dohodkih. Pri ocenjevanju delovne uspešnosti komisija ne more veliko vplivati, ker vodja delavne skupine in član te skupine, ki ocenjujeta, le bolje poznata delavce, njihovo uspešnost in njihovo prizadevnost pri delu kot člani komisije. Tako smo obravnavali 8 pritožb glede ocene delovne uspešnosti, prosili za mnenje vodjo skupine in delavca, ki z oceno ni bil zadovoljen in na podlagi tega sklenili, da vseh 8 pritožb ni bilo upravičenih. Menimo pa, da so dobri delavci še vedno premalo stimulirani in ocenjeni, vendar na vodje skupin v tem smislu ne moremo vplivati.

V času gospodarske stabilizacije naše družbe bi morali biti bolj pozorni, na nadomeščanje

delavcev na delovnih mestih. Delavec, ki nadomešča, bi moral opraviti vse delo delavca, ki ga nadomešča in tudi enako kvalitetno. Operativni delavci pa bi morali tudi pretehtati, kateri delavec naj nadomešča. Verjetno bi bilo bolj stabilizacijsko, da vodjo montažne linije nadomešča, na primer, inštruktor dela, saj je med tema dvema dalavnima mestoma le 20 denarnih točk razlike, kot pa strojna šivilja, kjer je razlika že 92 točk. Veliko bolj smotno je, seveda če to delo dopušča, da pri pralnemu stroju dela likalec kot pa delavka, ki je na čiščenju ostankov sukanca, saj likalcu ni potrebno plačati nadomeščanja, delavki iz čiščenja pa, in to 22 denarnih točk.

V letu 1980 in v štirih mesecih letošnjega leta smo sprejeli 41 delavcev, od teh se jih je v našem TOZD zaposlilo 36. Od teh je 12 kvalificiranih in 29 nekvalificiranih.

Sporazumnih odpovedi delovnega razmerja je bilo 31, dve odpovedi pa sta šli preko disciplinske komisije.

Deset prošenj za zaposlitev je komisija iz objektivnih vzrokov zavrnila. Plan delavcev v letu 1981 je 237 delavcev, konec aprila pa nas je bilo zaposlenih v TOZD Konfekcija-1. 242 delavcev, se pravi 5 pod planom. Kadrovskemu sektorju smo v februarju dali potrebo za 5 novih delavcev.

Ker inštruktorjev dela ni na delovnih mestih, za katere imajo odločbo, se tudi premalo spremlja delo novih delavcev. Da so takoj zaposleni v montažni liniji je pozitivno, kjer se lažje seznanijo z delom in delovnimi pogoji, dobro bi pa bilo, da bi obstajal delavec, ki bi bil zadolžen spremljati njihovo delo in jim pomagati predvsem v prvem mesecu, ker le v prvem mesecu lahko damo slabemu delavcu ali delavcu, ki mu delo v konfekciji ne ustraja, odpoved delavnega razmerja. Ko pa preteče prvi mesec zaposlitve, taka odpoved ni več mogoča, oziroma zahteva daljšo proceduro. Le s sistematičnim delom z novimi delavci bomo vzgojili dobre delavce naši družbi.

VERA ZUPANČIČ

Več za uničenje kot za razvoj

Da precej izumov, ki so bili doseženi v vojaške namene, najde pot tudi v civilno proizvodnjo, ni skrivnost, vendar pa podatki, koliko nekatere države, zlasti velesile, vlagajo v raziskovanje, ki imajo za cilj uničiti človeka in njegove dosežke, prese-gajo najbolj črnogleda pričakovanja. V ZDA namenjujejo za znanstveno raziskovanje kar 30 odstotkov vojaškega proračuna, medtem ko je v civilnih dejavnostih ta delež velik približno 8 odstotkov. Od vseh sredstev, namenjenih za raziskave, jih gre za vojaške namene dobra polovica.

Kar more, to mož je storiti dolžan...

V maju je bilo nekaj naših sodelavk in sodelavcev odlikovanih za dolgoletno uspešno in prizadevno delo. S ponosom, da imamo v naši sredini take ljudi, ki so odraščali in delali pod težkimi pogoji in so še vedno aktivni ter s svojim delom prispevajo k nadaljnji rasti in ugledu NOVOTEKSA, s hvaležnostjo in ponosom iskreno čestitamo vsem odlikovancem!

ODLIKOVANJA SO PREJELI:

Ana Pungartnik in Jože Miklič: **SREBRNI ZNAK SINDIKATA**;

Franc Sitar — **SREBRNO ODLIČJE OSVOBODILNE FRONTE**;

Slavka Bogovič, Franc Sitar in Franci Berlan: **odlikovanje SFR Jugoslavije — RED DELA S SREBRNIM VENCEM**;

Danilo Kovačič, **odlikovanje SFR Jugoslavije — RED REPUBLIKE Z BRONASTIM VENCEM**.

Ana Pungartnik, delavka na knjiženju proizvodnje v pripravi TOZD Tkanina, je bila rojena 13. decembra 1930 v Trebnjem. V delovni organizaciji Novoteks združuje delo od 8. junija 1948. Je zelo prizadevna delavka, ki odgovorno in natančno opravlja zaupane naloge. Med delavci uživa ugled. Večkrat je bila predlagana in izvoljena v samoupravne organe in večkrat proglašena za udarnika dela. Vsa leta je bila tudi močno aktivna v sindikatu. V odboru delavske samopomoči dela nadvse aktivno od same ustanovitve, to je več kot 20 let. Zadnja leta ji je zaupana naloga predsednice Blagajne delavske samoči. To delo opravlja nadvse vestno.

Jože Miklič, **dirktor TO Predilnica v Metliki**. Rojen je bil 4. marca 1947 blizu Trebnjega. V delovni organizaciji Novoteks združuje delo od 1. julija 1966. Je zelo dober strokovnjak, vesten in natančen. Dve mandatni dobi je opravljal nadvse uspešno delo predsednika konference OO ZSS v DO Novoteks. V času njegovega predsedovanja je sindikalno delo doživelo izre-

den kvaliteten premik. Vse svoje organizacijske sposobnosti je vložil v formiranje in aktiviranje sindikalnih skupin in v delo osnovnih organizacij sindikata. Prav zato je bil izvoljen v razne odbore in komisije v občinskem in v republiškem merilu.

Franc Sitar — **skladiščnik surovin v predilnici TOZD Tkanina**. Rojen je bil 28. septembra 1927 v Goriški vasi. V delovni organizaciji NOVOTEKS združuje delo od 25. marca 1946. Ves čas svojega dela je tovariš Franc družbeno aktiven. Je eden tistih delavcev, ki so v Novoteksu od samega začetka in ki so poprijeli za delo neoziraje se na delovni čas in nagrade za opravljeno delo. Prevezal je odgovorne funkcije v sindikatu, svetu delovne enote, v industrijskem gasilskem društvu, skupščinskih organih občine in krajevne skupnosti. Do nedavnega je bil tudi predsednik krajevne skupnosti. Vse zaupane naloge jopravljal in opravlja vestno in natančno.

Slavka Bogovič — **samostojni referent v nabavi**. Rojena je bila 17. junija 1927 v Gotni vasi. V

delovni organizaciji NOVOTEKS združuje delo od 1. julija 1953. Slavka je znana družbenopolitična delavka. Poznamo je kot marljivo in prijetno sodelavko. Dosledna pri izvajanju zaupanih nalog na strokovnem in na družbenopolitičnem področju je priborila sebi in Novoteksu ugled in priznanje. Njena marljivost, natančnost in doslednost so bili vzrok, da ji je bila tolikokrat zaupana ta ali ona odgovorna naloga v delovni organizaciji, krajevni in širši družbeni skupnosti.

Franci Berlan — **vodja investicijsko vzdrževalnega sektorja**, rojen 3. avgusta 1930 leta v Kočevju. V delovni organizaciji Novoteks združuje delo od 16. avgusta 1945 in je med tistimi delavci, ki so od samega začetka spremljali rast delovne organizacije in s svojim angažiranim delom prispevali k napredku in ugledu delovne organizacije. Izučil se je za strojnega ključavnicearja, uspešno je opravil izpit za visoko kvalificiranega ključavnicearja, takoj za tem pa tudi mojstrski izpit. Vendar pa ga to kot strokovnjaka in družbenopolitičnega delavca ni zadovoljilo. V času pomanjkanja strokovnega kadra se je odločil za izredni študij in je po štirih letih trdega dela diplomiral na tehnični šoli za strojno stroko. Tudi to izpričuje njegovo vztrajnost, saj je vsak dan iz Metlike, kjer je bil na montaži strojev, potoval na predavanja v večerno šolo v Novo mesto.

Danilo Kovačič — **poslovni sekretar DO Novoteks**. Rojen 5. julija 1921 v Mariboru. V delovni organizaciji Novoteks združuje delo od 1. avgusta 1956. Poznamo ga kot strokovnjaka, uspešnega organizatorja in družbenopolitičnega delavca. Opravljal je in opravlja razna strokovna dela; kott uspešnega organizatorja, doslednega pri izvajanju zaupanih del in nalog, ga srečujemo v raznih organih DO, v občini in v širši družbeni skupnosti. Posebno se je izkazal na področju izobraževanja, v telesni kulturi, na področju humanitarnih dejavnosti, pa tudi družbenopolitičnem področju. Vse življenje se je vključeval in uspešno je deloval povsod, kjer je s svojo strokovnostjo, z organizacijskimi izkušnjami, predvsem pa z doslednostjo pri opravljanju zaupanih mu nalog prispeval k boljšemu in lepšemu življenju.

Ana Pungartnik, Jože Miklič, Franc Sitar in Slavka Bogovič

Počitniške zmogljivosti so premajhne

Tako kakor vsako leto, se je sestala komisija za razporeditev počitniških kapacitet za letovanja na morju.

Komisija je ugotovila, da so počitniške kapacitete letovanja na morju za tako delovno organizacijo veliko, veliko premajhne. Bili smo v sestavi iz vseh obratov delovne organizacije Novoteks. Ker se je v preteklosti govorilo, da imajo prednosti vedno eni in isti, na vodilnih mestih, sedaj to ne drži več. Prednost smo dali predvsem tistim delavcem, ki so se zaradi nizkih osebnih dohodkov in drugih razmer letos prvič prijavi za letni dopust na morju. V juliju smo razporedili največ delavcev iz TOZD Konfekcija I Novo mesto, Konfekcija II Vinica, zaradi kolektivnega dopusta. Drugi pogoji so še šoloobvezni otroci. Potem je komisija dala prednost tudi tistim

članom delovne organizacije, v kateri sta zaposlena oba zakonca. Upoštevali smo družine z bolnimi otroci, predvsem tiste kjer so v družini invalidi. Glede na številne prijave smo izbrali tiste, za katere smo smatrali, da so po vseh kriterijih najbolj opravičeni. Vsi tisti člani delovne organizacije, ki so izpadli, naj to sprejmejo z razumevanjem, ker je prosilcev preveč, prostorov pa premalo.

V bodoče naj bi se nosilci odgovornosti za oddih delavcev bolj zagrizeno zavzemali, da bi se hitreje povečal sklad za nakup počitniških prikolic. Omogočili bi s tem večjemu številu delavcev, ki vse leto ponoči in podnevi delajo za stroji in težko čakajo na letni oddih, da bi se lahko deset dni odpočili v zdravem okolju ob morju.

PAVLA DRENIK

(Nadaljevanje na 9. str.)

Franci Berlan, Danilo Kovačič in Darko Kastelic

(Nadaljevanje z 8. str.)

DO NOVOTEKS in Darku Kastelicu je bilo dodeljeno priznanje občinskega štaba teritorialne obrambe Novo mesto za uspešno sodelovanje v obrambnih pripravah.

Darko Kastelic – referent za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito. Rojen je bil 22. julija 1955 v Novem mestu. V

delovno organizacijo Novoteks združuje delo od 13. avgusta 1979 in se je v tem kratkem času uveljavil kot natančen in dosleden delavec na področju zaupanih mu nalog. Čeravno mlad, je pokazal organizacijske sposobnosti.

Uspešno delo industrijskega gasilskega društva, ekip prve pomoči pa tudi drugih ekip CZ je tudi zasluga njegovega dela.

Lepo je delati, dokler si zdrav...

Rodila sem se kot nezakonski otrok leta 1927 v Martinji vasi blizu Trebnjega. Na maminem domu ni bilo dovolj prostora za vse, saj je mamin brat imel veliko družino, ki jo je le stežka preživljal. Tako sem že kot dojenček okusila težko življenje dninarja. Z osmimi leti sem si pričela sama služiti kruh. Vsako leto ob Božiču smo si dninarji iskali novo delo oziroma novega gospodarja. V času prebiranja novega gospodarja smo dninarji imeli en teden prosto – ta teden sva z mamom bile pri stricu na maminem do-

Težka mladost naše sodelavke Milke Rapuš

mu. Moj stric je bil izredno dober, imela sem ga nadvse rada, zato mi je bilo zares hudo, ko so ga leta 1943 odpeljali belogardisti in ga zločinsko umorili v Trebanjskem gozdu. S smrtjo strica sem zgubila še ta majhen košček maminega in svojega doma in sem s tem dnem bila stalno pri tujih ljudeh. Sprva sem bila varuhinja otrok in pastirica, pozneje pa tudi dekla. Šolo sem obiskovala

le kadar me gospodar ni potreboval pri delih in opravilih na kmetiji. Večkrat je plačeval kazen zavoljo tega, vendar se mu je to izplačalo, saj je bila kazen izredno nizka. Tako sem dokončala le 3 razrede osnovne šole.

Namesto gospodarja – s konji prisilno na Koroško

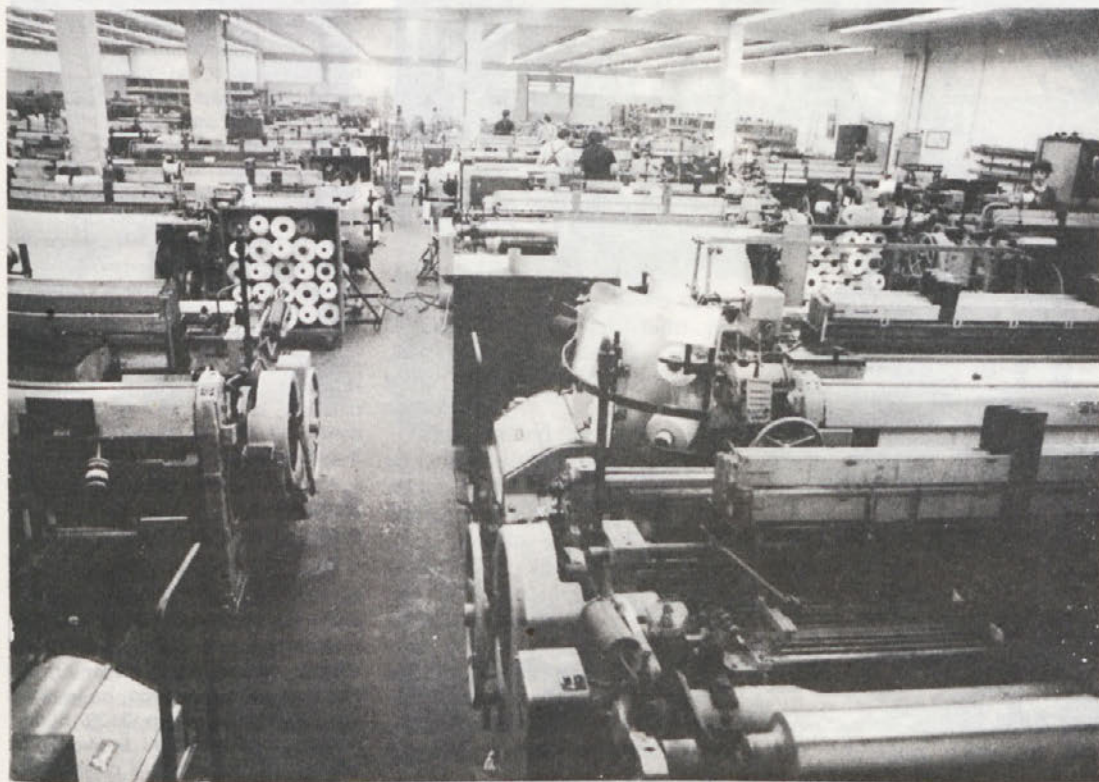
Vojna se je iztekala, delala sem tiste dni kot dekla pri kmetu v glavnem za hrano in stanovanje. Takrat še nisem dopolnila 18 let. 5. maja 1945 so okoli 2. ure zjutraj prišli belogardisti in mobilizirali gospodarja. Javiti bi se moral z lojtrnim vozom in konji v belogardistični postojanki v Velikem Gabru. Tisto noč sem pazila prašičke v hlevu. Gospodinja me je prosila, ker se je bala za moža, da bi šla namesto njega voziti domobrnce do Grosup-

ljega. Ker sem se bala, sem se izgovarjala, da sem zaspana, vendar mi ni nič pomagalo. Utrujena in zaspana sem ob 5. uri zjutraj upregla konje, gospodinja mi je prinesla cel hlebec kruha in 20 kuhanih jajc, kar me je zelo začudilo, saj sicer ni bila toliko radodarna in šla sem na pot. V postojanki, kamor sem se pripeljala, je bilo že nekaj voz; med vozniki sta bili še dve dekli, s katerimi sem se na videz poznala, bili so precej starejši od mene.

Belogardisti so nam naložili municijo in orožje in ob osmih zjutraj smo pognali proti Grosuplju. Prepričani smo bili, da bomo tam razložili in se vrnili, vendar smo morali peljati naprej proti Ljubljani. Spotoma so nas obstreljevali iz letal, ki so nas stalno nadletavala. Konji so se plašili, sama pa sem bila na smrt prestrašena, utrujena in zaspana. Pri Pijavi Gorici so nas že napadale partizanske enote. Bila je priložnost za pobeg, vendar se nisem upala izgubiti konj, bala sem se gospodarja. V Ljubljani, kamor smo prišli pred večer, je bila velika zmešnjava. Partizanske enote so se zelo hitro zblížale. Spali smo le nekaj ur na vozu med municijo in zgodaj zjutraj krenili naprej proti Trziču in Ljubelju. Tu je bila razorožitev: vso municijo in orožja smo morali raztovoriti ob cesti, s konji in hrano na vozovih pa smo nadaljevali pot proti Celovcu. Bili smo ves čas brez tople hrane, obleka, ki sem jo imela na sebi, je bila vsa prepotena in nezadostna, čevlji strgani od dolge hoje in hudo utrujeni smo bili, ko so nas prevzeli Angleži, ki so bili v Celovcu.

Angleška vojska je ocenila konje; dobili smo nalog, da moramo skrbeti za konje do daljnega in da se ne smemo oddaljiti. Na travniku smo si uredili zasilno bivanje pod šotori, ki smo si jih naredili iz

Milka Rapuš, do nedavnega delavica v tkalnici, sedaj upokojenka, se je odločila in prvič napisala članek v naše glasilo. V njem je opisala svoje življenje od otroštva do upokojitve. Članek, ki smo ga sicer nekoliko skrajšali, je izredno zanimiv in ga je vredno prebrati. S tem se zaradi skrajšave prispevka hkrati opravičujemo tovarišici Milki.

Pogled v tkalnico, Milkino življenjsko delovno mesto... (Foto: Janez Pavlin)

(Nadaljevanje na 10. str.)

(Nadaljevanje z 9. str.)

konjskih dek. Hrana je bila slaba. Po dveh mesecih so prišli po konje, dejali so nam, da nam jih bodo plačali. Čakala sem na denar, ki so nam ga obljubili, celih 16 mesecev. Nekateri so med tem že odšli domov, sama pa se nisem upala; bala sem se kaj mi bo rekel gospodar. Osem mesecev mama ni dobila pošte od mene in ko jo je dobila mi je napisala, da naj kar pridem domov, čeprav nimam ne konj ne denarja. Med tem so nas preselili v Špital, kjer sem gladovala, bila pa sem toliko na boljšem, ker se spala pod streho v konjskih štalah.

Po maminem pismu sem šla domov; doma so me bili zelo veseli. Gospodar mi je rekel: „Samo da si živa in zdrava prišla nazaj, zdaj boš pa kar naša“. Preveč sem prestala, da bi šla zopet za dekle, zato sem si iskala boljše zaposlitve.

Od dekle do tovarniške delavke v Novoteksu

V Šentlovrencu sem bila pri družini, kjer sta bila oba zaposlena; dobro smo se razumeli, kuhala sem in pazila na otroke. Vendar pa nisem imela minute prostega časa za sebe. V tem kraju sem spoznala direktorja tovarne pohištva iz Domžal, ki me je nagovoril, da sem se zaposlila v tovarni. Delo na politiranju pohištva ni bilo težko, vendar sem težko prenašala vonjave politure.

Po enem letu dela sem se zaposlila v Novoteksu. Vedno sem si želela postati pletilja, vendar te možnosti nisem imela. Tako sem leta 1948 postala tekstilna delavka. Priučila sem se za tkalko in po desetih letih sem kot vestna delavka bila premeščana v skladišče preje; postala sem raznašalka votka. Po družinski nesreči sem zaradi zmanjšane delovne sposobnosti opravljala delo vdevalke in s tega delovnega mesta sem se upokojila.

Ko danes obujam spomine na tiste prve dni v Novoteksu in jih primerjam z današnjimi, je bilo takrat čisto drugače. Bilo nas je malo, vsega nekaj preko sto delavcev. Bili smo kot srečna družina in radi smo se imeli. Poprijeli smo za vsako delo, stroga disciplina nam ni bila odveč in predpostavljene smo spoštovali in jih cenili. Dragocene surovine smo porabili do konca in pazili smo, da ni bilo odvečnega odpadka ne v pripravi in ne v tkalnici. Večkrat smo imeli proizvodne sestanke, tako, samo za nekaj minut, na-

vadno med malico in se dogovorili o vsemu.

Pogoji za delo so bili slabi; na tleh v pripravi je bil krušljiv beton, za ogrev smo imeli železno peč v sredini oddelka in kurile smo jo s trskami, ki smo jih nabirale po dvorišču in okoli tovarniških prostorov. Večkrat me je tako zeblo, da sem le stežka privezala pretrgano nit. Nad tkalskimi stroji so visele žarnice, ki so slabo osvetljevale delovno mesto. Ko smo se v prvi petletki borili za več metrov in boljšo kvaliteto, smo delali tudi 12 ur, pa tudi marsikatero nedeljo. Prostega časa je tiste dni bilo izredno malo.

Zelenjavo za tovarniško menzo smo same pridelale

Čas za veselje smo imeli le ob nedeljah popoldan. Zbrali smo se v dvorani, ki je bila tam, kjer je sedaj računovodstvo in zabaval nas je Viktor Teropšič s svojo harmoniko. Dvorano smo urejali sami. Ob dvorani je bil velik hodnik z umivalnimi in prebivalnimi prostori. Sobe so bile tesne; v eni sobi nas je bilo po šest in več. Postelje so bile na nadstropje in brnenje tkal-

skih strojev se je čulo dan in noč, vendar smo se na vse hitro privadile. Hranile smo se v tovarniški menzi. Malice prva leta ni bilo, kavice pa sploh poznali nismo. Z udarniškim delom, pred in po „sihtu“ smo si pridelali zelenjavo na tovarniški ekonomiji, da je bila v tovarniški menzi hrana cenejša. Tovarniške njive smo imeli na Ruperč vrhu, v Ločni in nad Bučno vasjo. Na njive smo rade hodile delati, saj smo dobile kos kruha in košček salame.

Sedanjo menzo in pred letom podrti provizorij smo gradili udarniško. Udarniške prostovoljne ure smo vpisovali v posebne knjižice in med sabo smo tekmovali, katera jih bo imela več. Tudi na delovnih mestih smo tekmovali in ko smo bile posameznice proglašene za udarnika dela, smo z velikim veseljem in s ponosom sprejele in nosile udarniške značke.

Sama sem bila večkrat izvoljena v delavski svet, upravni odbor in v razne komisije samoupravnih organov. V času mojega dela se je zamenjalo šest direktorjev. Najbolj priljubljen pri nas vseh je bil Luka Dolenc, saj je rastele nekako z nami, vsi smo ga spoštovali in za vsakega je imel dobro besedo. Veliko je

prihajal med nas v obrat, poznal nas je in naše probleme, o njih smo se brez strahu z njim pogovarjali. Znal nas je spodbujati, hrabriti, pa tudi pošaliti se je znal. Ko je po nekajletni odsotnosti prišel ponovno za direktorja v Novoteks, smo bili vsi stari delavci veseli. S svojim znanjem, predvsem pa s prizadevnostjo je našo delovno organizacijo hitro spravil iz težav.

Delali smo z zavestjo svobodnih srečnih ustvarjalcev...

Leta 1950 sem bila sprejeta v ZK. Delali smo za boljši jutri, vedno z velikim veseljem in brez godrnjanja. Živeli smo v zelo težkih pogojih, vendar iz leta v leto lepše. Tudi danes, čeravno gospodarska situacija ni rožnata, živimo prelepo.

Čeravno bo za mlajše delavce to moje pisanje težko razumljivo, bi vendar želela, da bi mladi napredovali, čim vestnejše opravljali svoje delovne zadolžitve, spoštovali red in disciplino ter se borili za lepši jutrišnji dan. S tem svojim prispevkom v našem glasilu se poslavljam od mojih sodelavcev, hkrati pa se tudi zahvaljujem vsem za vse lepo, kar sem doživela v dolgih letih dela v Novoteksu, na kar sem zelo ponosna.

MILKA RAPUŠ

Tudi to, kako pogasimo ogenj s pomočjo ročnega gasilskega aparata, so otroci iz našega vrtca opazovali z največjim zanimanjem.

Koliko jih dela zacasno na tujem?

Čeprav je popis seveda že zaključen, iz tujine še vedno prihajajo popisne listine za naše delavce, ki so tam na začasnem delu, in člane njihovih družin, ki žive skupaj z njimi izven meja naše države. Že zbrani podatki pa kažejo, da je zdaj na delu v tujini precej manj Jugoslovancev kot pred 10 leti: zunaj države dela 577.863 naših državljanov, in 237.444 članov družin, ki tam žive z njimi. Pred desetimi leti smo imeli na tujem 671.908 delavcev. Največ delavcev na začasnem delu v tujini je iz Srbije – 210.334, od tega z ožjega območja 139.157, s Kosova 26.612 in iz Vojvodine 44.565. S Hrvaškega dela v tujini 135.244 delavcev, iz BiH 126.438, iz Makedonije 57.368, iz Slovenije 39.276 in iz Črne gore 9203.

Žrtve vinjenih voznikov

Lani so od 6941 prometnih nezdod z mrtvimi ali s telesno poškodovanimi in 764 prometnih nezdod z večjo gmotno škodo povzročili 10,4 % nezdod vinjeni vozniki. Z gotovostjo lahko trdimo, da je bilo med 559 mrtvimi in 3139 hudo telesno poškodovanimi lansko leto mnogo njihovih žrtv. V prometnih nezdodah je bilo 51.642.000 din gnotne škode.

Hvala vam, tovarišice - hvala vam, tovariši!

Čas teče — tudi za hip se ne ustavi. Neusmiljeno beži naprej in riše čedalje daljše sence. Minevajo dnevi, leta, desetletja in kar naenkrat pride tisti dan, ko ti roke omahnejo po zadnjem stisku sodelavčeve roke, ko se zadnjič nemo z očmi posloviš od stroja in delovnega mesta, na katerem si toliko in toliko let delal za sebe, za druge, za lepši jutrišnji dan.

Kako radi bi zavrteli kolo časa nazaj v tisti čas, ko si poln moči prišel prvič na delo! Vendar, to se ne da, zakon narave je neizprosno. Ko se utrujiš od let in od dela, umakni se, naredi prostor mlajšemu, okretnejšemu.

Neopazno so leta risala sprva sramežljivo, pozneje pa kar vidno gubice okoli oči, po licu, na vratu; moči je bilo iz leta v leto manj. Hudo je to spoznanje, vendar vsakomur pride nekoč tisti zadnji dan dela in čeprav za njega vsi vemo in se še celo veselimo, je takrat težko kar naenkrat dati vsemu slovo.

Alojz Blažič

V aprilu je zapustil našo delovno organizacijo delavec in komunist Alojz Blažič. S svojim delom in svojo osebnostjo je v

Alojz Blažič

najlepši luči pokazal, kakšen mora biti pravi odnos do dela, do sodelavcev, do družbe in kako je mogoče dejansko utirati nove poti za boljši jutri. Optimistična vera v človekovo ustvarjalnost ga ni nikoli pustila na cedilo, tudi v najtežjih trenutkih ne. V delu je vedno iskal rešitev in jo tudi našel.

V Novoteksu je prišel leta 1968 v obrat predilnice, ki ji je ostal zvest vse do upokojitve. Pred tem je bil zaposlen v žele-

zarni na Jesenicah in tam tudi stopil leta 1958 v ZK.

V trinajstih letih, ki jih je prebil med nami, se je z vsem srcem predal tudi družbenopolitičnemu delu v tovarni. Aktivno je sodeloval v samoupravnih organih kakor tudi sindikatu, kjer se je še posebej boril za pravico delavca. Bil je dolgo časa član občinskega sindikalnega sveta, enako zavzeto pa je delal tudi v krajevni skupnosti. Pri svojem delu je bil dosleden in marljiv. Kot član ZK se je stalno zavzemal, da bi sklepe, sprejete na samoupravnih organih, tudi uresničili. Bil je sekretar aktiva predilnice in tudi to dolžnost je opravljal z velikim čutom odgovornosti. Za vsa svoja nenehna prizadevanja je bil tudi odlikovan.

Blažič je človek z ogromno energijo realistične življenjske resnice. Njegov optimizem je vlivl zaupanje, odkritost njegove besede ni bila nikoli olepšana s frazami in je zato vedno naletela na odobravanje. Marsikatero mlačno razpravo je znal prekiniti, če je bilo treba in jo popeljati na pravi tir.

Takšnega smo poznali in tak nam bo tudi ostal v spominu.

Žal ga je bolezen počasi oddaljevala od kolektiva, kar je zelo težko sprejel, kajti še veliko nedorečenega je ostalo, še veliko nedograjenega...

Vemo pa, da tudi sedaj, ko ne bo več pri nas, ne bo miroval. Pri njem je to enostavno nemogoče, tako kot pač pri vseh ljudeh, ki v vsakem okolju znajo ohraniti življenjski optimizem in jim zato tudi dela, ki pomeni vedno znova potrjevanje samega sebe, ne more nikoli zmanjkati.

Milka Rapuš

Leta 1948 se je zaposlila v Novoteksu kot tkalka. To delo je opravljala 10 let, nato je delala še kot raznašalka votka in nazadnje kot vdevalka vse do upokojitve.

Rada primerja sedanje delovne pogoje s tistimi izpred 20 ali 30 let, ko ni bilo vsega tega, kar ima delavec danes. Delovne prostore je bilo treba ogrevati z „gašperčki“, če je le bilo dovolj trsk. V nasprotnem primeru tudi z ogrevanjem ni bilo nič. O topli malici si takrat seveda še sanjati nismo upali.

Sicer pa so ta leta znana po udarniškem delu, pa tudi po tem, da se je delalo po 16 ur, če je bilo treba. Naša tovarišica Milka se dobro spominja tudi

udarniškega dela na posestvu Novoteksa, kjer se je tiste čase marsikaj pridelalo.

Milka Rapuš

Vsa ta leta je bila zelo aktivna tudi kot družbenopolitična delavka. Bila je članica delavskega sveta, uspešno pa je delovala tudi v ZK in ZB.

Poznali smo jo kot dobro in vestno delavko. Sama pravi, da ji nič ni bilo pretežko in kar nekam težko se je poslovila, kajti v delovni organizaciji, ki ji je pripadala toliko let, je bil dejansko njen drugi dom.

Anton Hrastar

Leta 1974 se je zaposlil v Novoteksu. V obratu apreture je delal najprej na krčenju, nazadnje pa v pralnici. Bil je marljiv in dober delavec, priljubljen med sodelavci.

Anton Hrastar

Toda bolezen, ki nam velikokrat prekriza račune, je tudi tokrat posegla vmes in ga iztrgala iz sredine, ki ji je pripadal in ki ga je spoštovala.

Letos marca je bil invalidsko upokojen.

Blaž Malnar

Blaž Malnar se je zaposlil v našem podjetju 1. 2. 1971. Delo je nastopil v oplemenitilnici kot pralec komadov. 1. 4. 1978 je prišel v IVS in se je zaposlil kot orodjar v strojni delavnici. Vseskozi je svoje delo vestno izvrševal. Bil je vesten in natančen pri izdaji orodja in drobnege inventarja. S sodelavci se je dobro razumel, bil je zelo marljiv in priljubljen.

13. 5. 1981 se je invalidsko upokojil.

Blaž Malnar

Kje moramo krepiti varnostno kulturo ljudi?

Lani smo imeli v Sloveniji 253 nesreč pri delu s 47 mrtvimi in 233 hudo telesno poškodovanimi. Lani je bilo v Sloveniji 26 umorov. Škoda zaradi požarov je znašala lani 284 milijonov dinarjev, letos pa samo v prvih treh mesecih že 189 milijonov dinarjev. — Že samo ti kratki podatki, ki pa ne povedo vseh razsežnosti posameznih tragičnih dogodkov, nas dovolj prepričljivo opozarjajo, kje moramo bolj kot doslej krepiti družbeno samozaščito — se pravi varnostno kulturo naših ljudi.

Pred nami: še več varčevanja

Zmogljivost jugoslovanskih vodnih elektrarn bo od koncu stoletja pokrivala le 12 odstotkov vseh naših potreb. Slovenske energetske rezerve znašajo le 6 odstotkov jugoslovanskih, jugoslovanske pa le en promil svetovnih, kar je pri pol odstotka svetovnega prebivalstva na Jugoslavija zelo malo. Proizvodnja premoga od leta 1950 zaostaja, pri zemeljskem plinu in nafti pa proizvodnja celo pada. Če bomo hoteli še naprej ohraniti naš standard in biti kolikor toliko neodvisni od uvoza, bomo morali zelo, zelo varčevati z dragoceno energijo in še bolj pospešeno iskati dodatne vire.

Misli ob letošnji zaključni vaji NNNP 80/81

Tudi ta preizkušnja obrambnih sposobnosti DO in njenih zaposlenih je za nami. Prva taka akcija je bila „NNNP 79“, na kateri so se pokazale določene slabosti, ki pa smo jih do letošnje vaje v večini odpravili, tako

da smo na vaji „NNNP 80/81“ lahko preverili, kolikšna je mobilizacijska sposobnost struktur SLO in DS v naši DO.

Letošnja vaja „NNNP 80/81“, ki smo jo imeli 16. 5. 1981, je bila enotna za celotno

občino. Na vaji so preverjali mobilizacijsko sposobnost vseh struktur SLO in DS in vlogo komitejev za LO in DS pri izvajanju nalog SLO.

V zaključno vajo „NNNP 80/81“ je bila vključena tudi

naša DO.

Aktivnosti iz naslova NNNP 80/81 smo izvajali od 1. 1. 1980, pa do enotnega zaključka 16. 5. 1981. Na sedežu DO v Novem mestu imamo na področju SLO in DS ustanovljene komiteje za LO in DS po TOZD, ki vodijo in koordinirajo obrambne priprave DO. Tako sta tudi vajo „NNNP 80/81“ vodila komiteja za LO in DS TOZD TKANINA in TOZD KONFEKCIJA.

V podjetju imamo šest specialnih enot CZ, enote NZ, štab CZ in vod TO. Pri vaji niso sodelovale vse enote, kajti nekatere enote smo preverjali že v obdobju predpriprav za vajo, tako da so v zaključni vaji NNNP 80/81 sodelovale le enote prve medicinske pomoči, gasilska enota, enota NZ in štab CZ.

Usmerjeno izobraževanje na startni črti

Ko bo jeseni zopet zazvonil šolski zvonec, bo zazvonil tudi pričetu pomembne šolske reforme: usmerjenemu izobraževanju. O pomenu in vsebini usmerjenega izobraževanja smo govorili že več let, bolj pospešeno pa zlasti zadnje leto, ko smo ugotovili, da ta nujni korak v našem izobraževanju zahteva tudi veliko praktičnih priprav in ne samo teoretičnih razglabljanj. Samo usklajenost teoretičnih in praktičnih priprav nam zagotavlja uspešen start usmerjenega izobraževanja in s tem preprečuje, da bi cele generacije naših osmošolcev zakorakale v negotovost.

Usmerjeno izobraževanje je še en korak k podružbljanju našega šolstva. Srednja šola bo tako postala del okolja, v katerem deluje, in se ravnala po njegovih potrebah. Učenci se bodo vpisovali na smeri, katere bodo delovne organizacije v bližnji okolici potrebovale. Zato bodo delovne organizacije bolj živo udeležene pri pouku in se tudi bolj zanimale za boljše kvaliteto pouka. Pri dobro razvitem usmerjenem izobraževanju naj bi torej šlo za kvalitetno sožitje med šolo in združenim delom v kraju, občini in v pokrajini.

Priprave za pričetek usmerjenega izobraževanja so zahtevale veliko sredstev, saj je bilo treba zgraditi več novih šolskih poslopij in domov ter opremiti in obnoviti že obstoječe, zato si moramo vsi zares prizadevati, da bo ta reforma uspela. Odpo-

vedati se moramo tudi sebičnim interesom posameznih šol organizacij ali ozkim, lokalističnim gledanjem. Dobre in nadarjene učence moramo res usmerjati v poklice, v katerih bodo lahko največ koristili naši družbi. Zato se mora usmerjanje pravzaprav pričeti že v osnovni šoli, kjer naj učenci pravočasno dobijo vpogled v poklicno življenje in delo vseh poklicev. Že tu jim moramo pomagati, da bodo spoznali možnosti, ki jim jih nudi usmerjeno izobraževanje.

Izkušnje letošnjega vpisa so pokazale na nekatere pomanjkljivosti, katerim se bo treba v bodoče izogniti. Zgodilo se je, da se je na nekatere smeri vpisalo veliko preveč učencev, na druge pa veliko premalo. To je povzročilo, da se morajo ponekod ubadati z izbiranjem in izločanjem kandidatov in s preusmerjanjem viška na druge

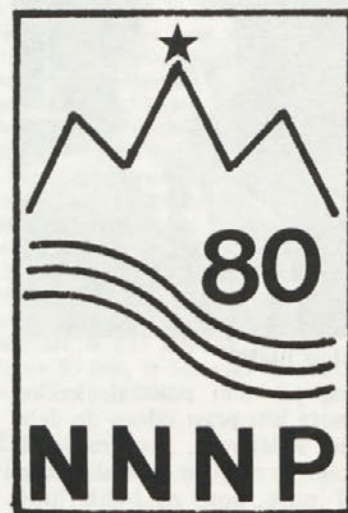
smeri. Drugod spet grozi, da celotne smeri ali nekateri oddelki ne bodo mogli pričeti delati zaradi premajhnega števila vpisanih učencev. Zgodilo se je celo, da se je vpisalo premalo učencev v smeri, ki bi jih dejavnost na določenem področju ali

regiji izredno nujno potrebovala. Za novomeško področje velja to za gradbeno in kemijsko usmeritev.

Seveda bi se nakaterim izmed teh nevednosti lahko izognili, če bi se bolj in pravočasno posvetili individualnemu usmerjanju. Zdaj je napake težko popravljati in prenekateri učence se bo moral v zadnjem trenutku usmeriti v dejavnost, ki še ima prosta mesta, v skrajnem slučaju pa se lahko zgodi, da jih bo nekaj ostalo celo brez vpisa v srednjo šolo.

Del krivde za tako stanje nosijo tudi organizacije združenega dela, ki se niso pravočasno vključile v dogovarjanje za pripravo usmerjenega izobraževanja in niso dovolj spodbujale vpisa na tiste smeri, iz katerih bodo potrebovale kadre za svoje potrebe. V bodoče se bodo morale še bolj zavzemati, in to dati vedeti učencem in vzgojiteljem že na osnovni šoli, za kadre iz domačih krajev in področja.

N. S.

Signal za pričetek vaje je bil dan ob 14.00. S tem časom je bila v tovarni uvedena dežurna služba, ki je spremljala razmere. Dobila je nalogo, da ob danem znaku prične s sklicevanjem –

(Nadaljevanje na 13. str.)

(Nadaljevanje z 12. str.)

mobilizacijo komitejev in štabov, kajti kakor je bilo že povedano, je bil namen vaje preizkus mobilizacijske sposobnosti struktur SLO in DS v DO.

Po prejemu signala je dežurna služba pričela s sklicevanjem delavcev, ki so sodelovali v zaključni vaji. Tukaj moramo povedati, da je bil sklic in odziv zaposlenih na zavidni ravni, kajti od danega signala pa do prihoda prvih zaposlenih je potekalo le dobrih 15 minut. Ta čas nam pove, da bi v sili lahko hitro in učinkovito prispevali pri obrambi in reševanju naše domovine.

Komiteja, ki sta vodila vajo in jima je bil to prvi praktični preizkus na tako obširni vaji, sta pokazala veliko moralno-politično zavest, kakor tudi strokovno usposobljenost za vodenje akcije obrambe in reševanja v DO. Do pričetka praktične vaje enot CZ, s predpostavko letalskega napada, so enote CZ imele preizkus teoretičnega in praktičnega znanja za pod-

ročje, na katerem delujejo.

Po znaku za konec nevarnosti zračnega napada so enote, ki so bile prisotne, speljale še vrsto nalog.

Gasilska enota je reševala ljudi iz upravne zgradbe, kjer je izbruhnil požar, po reševanju pa lokalizirala in gasila požara. Enota prve medicinske pomoči je nudila pomoč poškodovanim v požaru.

Ves čas poteka zaključne vaje so bili objekti DO zavarovani z enoto NZ, ki je imela za nalogo kontrolo gibanja in pristop k delovni organizaciji.

Ugotovili smo, da je vaja potekala dobro, da so naši delavci disciplinirano in strokovno opravljali vse naloge.

S to zaključno vajo smo dokazali visoko strokovno raven naših enot, ki so bile vključene v vajo. Mislimo, da je tako preverjanje delavcev potrebno in koristno, kajti le tako lahko ugotovimo, kolikšna je naša usposobljenost za izvajanje nalog s področja SLO in DS.

DARKO KASTELIC

Samo s praktičnimi vajami se lahko izurimo v nalogah, ki nas čakajo v enotah civilne zaščite, Rdečega križa in drugih oblik samozaščite. Tako je bilo tudi ob zadnji vaji NNNP v naši delovni organizaciji (foto: Tone Pungrčar).

XII. pregled aktivnosti Rdečega križa Jugoslavije

5. in 6. junija je bil v Celju XII. pregled aktivnosti in vaje Rdečega križa Jugoslavije ter združena taktična vaja „Celje 81“ v obrambi in zaščiti.

To sta bili sicer dve ločeni vaji, vendar smiselno tesno povezani in sta se dopolnjevali. Na XII. pregledu in vajah RKJ so se na Gričku v Celju zbrali

odredi RK iz vseh republik in pokrajin. V šotorskem naselju je bilo nekaj sto udeležencev, ki so se vključili v program, preverjali in primerjali svoje delo z

drugimi. Po otvoritveni slovesnosti in ogledu razstave o razvoju in dejavnostih Rdečega križa Jugoslavije v socialistični (Nadaljevanje na 14. str.)

Med napadom je bilo v Aeru tudi več ranjenih. Ekipe prve pomoči so ranjence s prizadetega področja umaknile v šotor Rdečega križa v neposredni bližini tovarne.

(V. V. Einspieler)

Stacionarij Rdečega križa ali kar poljska bolnišnica pod šotori, je imela v soboto polne roke dela in v njej celotna ekipa zdravnikov pod vodstvom dr. Milana Žuntarja ter seveda medicinske sestre in drugi. Težki in lažji ranjenci so čakali na prve posege...

Foto: M. Božič

(Nadaljevanje s 13. str.)

samoupravni Jugoslaviji se je pričelo preverjanje usposobljenosti posameznih ekip. Na žalost je udeležence pri tem motil dež in tako nekoliko pokvaril razpoloženje na sicer lepem poligonu.

Morda pa je prav ta dež prispeval k realnejši podobi pri izvajanju načrtovanih nalog, saj bi v stvarni situaciji bili lahko pogoji dela še težji. In kaj se je vse dogajalo na Gričku? Ne bom opisoval, le omenil bom naloge, ki so jih urno in spretno

opravljali člani RK Jugoslavije:
– prikaz znanja triaže in neodložljive prve pomoči poškodovancem,

– preizkus usposobljenosti ekip prve pomoči,
– realistični prikaz prve pomoči,

– delo v evakuacijskem centru, kjer so prišle do izraza ekipe za socialno delo, ekipe za nego bolnika in poškodovanca, ekipa za higieno ter del odreda RKS, ki je skrbel za prehrano evakuirancev.

Dež udeležence zveznega pregleda aktivnosti RK ni motil. Nepristranski opazovalec je dobil vtis, da se na Gričku nekaj dogaja. Nihče se ni skrival in varoval pred dežjem, vse je bilo nekako živo, vsi so nekam po neki nalogi hiteli. Preko ozvočenja smo bili sprotno obveščeni, kje se kaj dogaja in če smo sledili besedam obveščevalke, smo si lahko ogledali spretnost, s katero so opravljali zahtevne naloge občani, ki so se usposobili za delo v Rdečem križu in to delo opravljajo s ponosom.

Z zadnjih praktičnih vaj v reševanju iz gorečega poslopja: če smo pripravljeni na vse, potem nas v resnici nič ne more in ne sme presenetiti!

Združena taktična vaja „CELJE 81“

Združena taktična vaja „Celje – 81“ v obrambi in zaščiti se je odvijala na območju severozahodnih in zahodnih predelov mesta Celja in vključevala delovanje vseh obrambno zaščitnih struktur pri obrambi mesta ter pri reševanju ogroženega in prizadetega prebivalstva.

Vaja, ki se je začela ob 9,30 s predpostavko, da agresor z borbenimi dejstvi neposredno ogroža mesto, je vključila oborožene sile, civilno zaščito ter ostale občane iz družbenopolitičnega in gospodarskega življenja Celja in okolice.

Po močnem letalskem in topniškem dejstvom na ogroženem območju je sovražnik izvedel zračni desant severno od K. S. Nova vas. Takoj se je vključila vojska in sprejela desantni boj.

Celje, zlasti njegovi pomembnejši gospodarski objekti ter objekti infrastrukture, kakor tudi stanovanjsko naselje Nova vas, je bilo močno prizadeto po zračnih napadih, v katerih so bila uporabljena tudi RBK borbena sredstva. V pogojih pravočasnega alarmiranja prebivalstva o zračnem napadu in aktivne obrambe mesta, so

izvajali množično zaščito in reševanje prebivalstva ter materialnih dobrin, pri tem je sodelovalo vse prebivalstvo v akciji samozaščite oziroma samopomoči, štabi in enote ter vsi drugi dejavniki civilne zaščite v najširšem smislu. Na vaji smo videli množično izvajanje ukrepov pripravljenosti za zaščito in reševanje prebivalstva, materialnih in drugih dobrin. Pri tem pa je še posebej prišlo do izraza
– obveščanje in alarmiranje,
– zaklanjanje prebivalstva,
– delovanje izrednih enot CZ,
– reševanje vseh vrst,

– organizacija in delovanje postaj za PP,
– delovanje organizacij ZD in društev,

– organizacija in delovanje odreda RK ter

– samozaščita, samopomoč in vzajemna pomoč delovnih ljudi in občanov.

Vaja je pokazala izredno usposobljenost članov CZ in pripravljenost občanov za reševanje in vključevanje v vse oblike dela pri obrambi in zaščiti mesta.

De–Ka

CELJE V OBRAMBI IN ZAŠČITI 81

Po raketno artilerijskem napadu na Novo vas, je krajevno skupnost zajel gost dim. Na posnetku: goreča kotlovnica.

Hud topniški in raketni ogenj je razdejal gosto naseljeno Novo vas v Celju. Tako se je glasila predpostavka vaje. A pogled na zadimljene stolpnice in opustele ulice, s katerih so se stanovalci umaknili v zaklonišča.

Temne sence so se zgrnile nad Celjem. V meglenem in deževnem dopoldnevu so prileteli in se spustili na naša tla.

Sejem tekstila INTERSTOFF v Frankfurtu

Vsakoletni mednarodni sejem tekstila v Frankfurtu je prikazal veliko pestrost v izbiri tkanin za sezono pomlad – poletje 1982. Močan poudarek

je na tkanini, ki je mešanica lanu in svile v naravnih prečiščenih tonih.

MOŠKA PALETA NARAVNIH TONOV obsega rustikalna platna v mešanici lan – svila, lan – volna, lan – nylon, volna – polyester, polyester – viskaza; v izgledu pletenine, črtastega platna – pidžame ter impregnirani nepremočljivi bombaž.

Druga skala tonov za moške prikazuje živahnost v barvah, pa naj bo to močno platno (jadrovina), jeans, ceneni bombaž, črtastega ali karirastega izgleda (oxford platno), izprano platno, povoščeno platno, bombaž v črtah izgled žimnice ali pidžame.

Zanimiva je paleta vseh modnih tonov kitajske modrine (indigo) v platnu, voilu („voal“

– lahko tkana prosojna tkanina).

ŽENSKÉ bodo nosile v letu 1982 pretežno naravne, peščne, surove tone, paleta sladkobnih tonov, živahne tiske, nekaj indigo modnih odtenkov ter indijsko škrlatne tone.

Paleta **NARAVNIH, SUROVIH IN PEŠČENIH TONOV** opazimo v grobem platnu, v mešanici lan – svila, lan – bombaž, v etaminu (rahlo tkano prosojno platno). Paleta **SLADKOBNIH TONOV** sestavlja močno platno, taft, dvojavni dessini (belo – rdeče, modro – rdeče, modro – belo itd), odtenki oranžnih barv, turkiznih, travnato zelenih. Aktualen je vzorec robca (karo), črtasti vzorec ter vzorci posteljnine (rožice itd.) Paleta ŽI-

VAHNIH TISKOV se pojavlja na grobem platnu, povoščenem platnu, vzorci so črte – pidžama stil, karirasti ter velike ploskovne rože.

Paleta **INDIGO** – vse modrine Kitajske v platnu, žametu, povoščenem platnu v mešanici svila – lan, v satinu, v inspiraciji Kitajsko – Japonskem stilu oblačil – kimono.

Paleta **INDIJSKO – ŠKR-LATNIH TONOV** za ženske obleke (tkanina ovita okoli telesa), imitacija indijskih delovnih oblek, izdelanih iz svilenega seersucker-ja („sirsaker“ – zmečkanina, podobna indijske-mu platnu). Aktualna je vtkana zlata nitka, tiski v zlati barvi, taft, lakirani plise, bombažna gaza, voile, crepe (krep), lahke pletenine, itd.

TATJANA KLOBČAR

Dvajseto stoletje

V začetku 20. stoletja je bila Evropa pod vplivom monopolističnega kapitalizma, kar je povzročalo še večje izkoriščanje delavcev kot doslej. Po oktobrski revoluciji na vzhodu je delavski razred začel uresničevati svoje cilje. Demokratske in socialne spremembe so se širile tudi v kapitalističnih deželah na zahodu, čeprav jih je hotel fašizem zatreti.

Boj za socialne in politične pravice delavskega razreda je bil

hkrati tudi boj za enakopravnost žena.

Zahteva po reformi ženskih oblačil se je začela sredi 19. stoletja. Mnogo zdravnikov je bilo zaradi higienskih razlogov proti pretesni, prilegajoči se in zdravju škodljivi modi. Z borbo za gospodarsko in politično enakopravnost žena je postala reforma ženskih oblačil socialno vprašanje, ki je imelo v zgodovini ženske emancipacije važno vlogo.

ŽENSKA OBLAČILA

Nova moda je odpravila steznik in skrajšala krila. Tesno prilegajoče obleke so lahko nosile dame višjih slojev, katerim ni bilo treba delati. Proti nezdravi modi so bile posebno meščanske žene in dekleta, ki

so se ukvarjale s športom, ker so jih dolga krila in stezniki ovirali pri izvajanju vaj.

Ko so leta 1904 v Leipzigu uvedli pouk telesne vzgoje, so prepovedali nošenje steznika in predpisali obleko za telovadbo.

V reformo ženske garderobe je močno posegla tudi znana pariška kreatorka Coco Chanel, katere geslo je bilo: „Odvrzite steznike, skrajšajte krila!“

Ob prehodu v 20. stoletje se pojavi obleka ohlapnega kroja z malo naznačenim životom; nasprotniki so ji rekli „reformna vreča“. Modna novost je bil ženski dvodelni kostim, imenovan „angleški kostim“, povzeta po moškem oblačilu. H kostimu so nosile visoko zapete bluze ali bluze z ovratnikom moškega kroja.

Reforma je vplivala tudi na moško garderobo. Odstranili so škrobljene srajce in spodnje perilo. Šport je zelo vplival za modo, istovetili so ga s telesnim gibanjem ob stroju, zato so bila oblačila delavcev podobna kroju športnih oblačil, enako tudi barve in blago.

MODA 20-IH LET

Po prvi svetovni vojni so se čutile spremembe tako v umetnosti kot v modi. V gradbeništvu so prodrle težnje za gradnjo udobnih in zdravih stanovanj.

Tudi moda je prilagodila kroje potrebam ljudskih množic in izbirala enostavne oblike in materiale.

Ženske obleke so bile enostavnega kroja; srajčna obleka s kratkim krilom, ki so jo nosile delovne žene vseh slojev. Obleka je bila ravno krojena brez rokavov in je segala le do kolen. Za bluze je veljal preprost srajčni kroj. Razen bluze je bil vedno bolj priljubljen pulover, ki je prišel v modo že po prvi svetovni vojni. Tudi plašč je bil preprost v kroju in izvedbi. Prevladoval je kimono rokav.

(Nadaljevanje na 16. str.)

(Nadaljevanje s 15. str.)

Novo pridobljena enakopravnost žena se ni održala samo v posnemanju oblačil, tudi žensko telo naj bi bilo podobno moškemu. Modna silhueta žene je bila mladeniško vitka, brez poudarka prsi, života in bokov. Tudi frizure so imele kratke, imenovane „BUBI KOPF“ (DEČJA PRICESKA). Nosile so enostavne, loncu podobne klobuke. Po nekaj letih pred drugo svetovno vojno je ženska moda zopet postala ženstvena. Krila so se podaljšala, frizure so se spremenile.

Med drugo svetovno vojno in nekaj let po njej so ženske nosile gladka, kratka krila ali pa tudi hlače (moške).

Ženske so se naveličale uniformskega stila in čakale temeljitih sprememb v oblačenju. V modo jih je takrat prinesel znani pariški kreator DIOR s svojim „NEW LOOK“, kar pomeni „nova smer“. S svojo prvo kolekcijo, ki so jo imenovali „modna revolucija“, je pokazal daljša, široka in v gube zložena krila, obleke s širokimi ovratni-

ki, vzorčaste tkanine, klobuke in čevlje z visoko peto. Sledile so nove kolekcije. Vsako novost je označeval po velikih črkah. S črno „M“ označuje linijo z rahlo nazančenim životom. V letu 1955 je bilo veliko navdušenje nad njegovo „A“ linijo z ozkimi rameni, krajšimi in daljšimi krili, tričetrtinskimi jopicami, nato sledijo „V“ oblika, „empire slog“, prosta linija in nazadnje vrečasta linija.

Važno vlogo pri nadaljnjem razvoju mode so imela oblačila za prosti čas. Vedno bolj so se uveljavljale pletenine, saj so se prijetno nosile, se lepo prale in se niso mečkale. Tudi danes so še vedno zelo priljubljene.

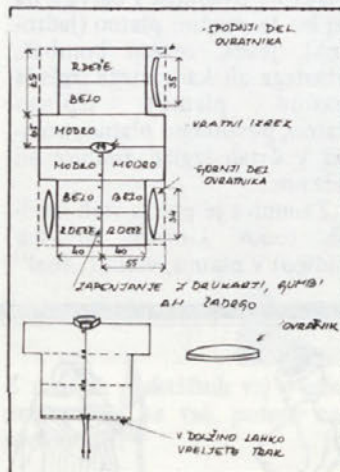
Prav tako je postala moška moda tudi preprostejša. Še danes se lahko nosi suknič ob vsaki priložnosti. Visoko krojene hlače so se znižale na pas in s tem odpravile naramnice. Tudi v moški modi se je razvila moda za prosti čas, ki se odraža v pestrosti barv, dessinov, krojev. Pletenine postanejo tudi tokrat zelo priljubljen del moške garderobe.

Tribarvni bluzon za plažo

Čas počitnic in dopustov je pred vrati. Zato si omissite bluzon enostavnega kroja in izdelave. Material naj bo bombažni. Lahko pa je tudi mešanica s poliestrom.

Zelo modna je kombinacija modre bele in rdeče barve. Lahko je tudi enobarven ali pa vzorčast. Odločite se sami. Veliko uspeha pri šitvanju in prijetno počutje!

JANA

Nepozabna slovesnost na Bazi 20

Občinski odbor Rdečega križa in občinska konferenca SZDL Novo mesto sta letos v tednu solidarnosti organizirala proslavo in podelitev odličij prostovoljnim krvodajalcem, ki so svojo kri darovali 25 in 50 krat.

Odločitev, da se letos slavnostno podelitev opravi v območju Partizanskega Roga, je narekovalo jubilejno leto, ko praznujemo v naši republici 40-letnico Osvobodilne fronte in 40-letnico vstaje slovenskega naroda.

Proslava, katere se je udeležil tudi predsednik komisije za krvodajalstvo pri republiškem odboru RKS Vili Vrhunc, je izredno dobro uspela. Udeležba odlikovancev je bila neprimerno večja kot na podobnih proslavah, ki smo jih organizirali prejšnja leta v Novem mestu.

Za slavnostno razploženje je poskrbel sam kraj, ki je v času NOB odigral izredno pomembno zgodovinsko poslanstvo, in pristrčen program, ki so ga izvedli podmladek in mladi člani RK osnovne šole Vavta vas pod vodstvom mentorice Cirile Novinec.

Po uvodni pesmi teh deklet – Stoji tam v gori partizan, ki je v Bazi 20 izzvenela še posebno lepo, je spregovoril predsednik predsedstva obč. odbora RK Novo mesto Danilo Kova-

Z letošnjega jubilejnega podeljevanja priznanj zaslužnim krvodajalcem na partizanski Bazi 20 na Rogu.

čič. V nagovoru je omenil veliko poslanstvo, ki ga opravljajo večkratni krvodajalci v smislu pridobivanja novih članov. Govoril je o boju slovenskega naroda v skupnosti narodov in narodnosti Jugoslavije za osvoboditev in poznejšo izgradnjo porušene domovine. Del govora je namenil vlogi baz v partizanskem boju s posebnim poudarkom na baze v Partizanskem Rogu in še posebej o Bazi 20.

Sledile so pesmi in recitacije, ki so jih izvajale Irena, Mateja in Marija. Pri tem bi še posebej omenil pionirko Matejo Mervar, ki je izredno čuteče zapela partizansko pesem Šivala je deklica zvezdo. Ob prvih zvokih, katerim je dal še poseben prizvok gozd in visoka drevesa v njem, so vsi prisluhnilni in pažljivo spremljali izvajalko, ki je zelo lepo in s srcem pela. Bilo je enkratno doživetje.

Za tem je spregovoril predsednik konference SZDL Novo mesto Boris Škedelj. Poudaril je pomembno vlogo organizacije RK in še posebej uspešno organizirano največjo solidarnostno akcijo, to je prostovoljno krvodajalstvo. Prav RK se imamo zahvaliti, da našim bolnicam ne zmanjka krvi in da kri zdravih rešuje življenja pod geslom KRI ZA ŽIVLJENJE. Predsednik OK SZDL je odlikovancem čestital in se jim zahvalil v imenu širše družbene skupnosti za človekoljubno dejanje.

Odličja, ki so jih prejeli odličja, ki so jih prejeli odličja (Nadaljevanje na 17. str.)

kovanci, in sicer 49 krvodajalcev za 25-kratno in eden za petdeset-kratno darovanje krvi, sta podeljevala predsednik konferencie SZDL Boris Škedelj in predsednica krvodajalske komisije Dragica Nenadić. Med odlikovanci je bilo tudi osem krvodajalcev iz naše delovne organizacije: Ljuba Avguštin, Ivan Hrovat, Alojz Može, Brane Mitag, Jožefa Pate, Franc Pintar, Mile Rajak in Dušan Vasić.

Po zahvali predstavnice novomeške bolnišnice dr. Ludovike Baraga je spregovoril in se zahvalil vsem darovalcem krvi predsednik komisije za krvodajalstvo pri RO RKS Vili Vrhnec. Opravičil je odsotnost predsednice RO RKS Ivice Žnidaršič in se še posebej zahvalil organizatorjem te edinstvene proslave podelitve odličij v zgodovinskem kraju Partizanskega Roga.

Čestitkam in zahvali krvodajalcem je sledil še zaključek kulturnega programa, ki so ga odlikovancem pripravili podmladek in mladi člani RK iz Vavte vasi. Vsem udeležencem proslave so podelili ciklostirano številko šolskega glasila, ki je

bilo v celoti posvečeno dejavnosti Rdečega križa.

Predsednik predsedstva obč. odbora RK se je ob koncu slovesnosti zahvalil izvajalcem programa za sodelovanje, ponovno čestital vsem odlikovancem ter povabil vse prisotne v imenu obeh organizatorjev slovesnosti na večerjo v Lukov dom.

Zadovoljstvo in razpoloženje odlikovancev je bilo na višini. Partizanske in narodne pesmi so se vrstile druga za drugo. Pika na črko i pa je bila majhna Mateja Mervar, ko je med pogostitvijo zapela pesem Druže Tito mi ti se kunemo. Ob prvih zvokih te pesmi je precej glasna šestdesetčlanska družba obnemela. Čula se je le pesem in

šelesenja listja v gozdu.

Ob slovesu so udeleženci proslave dejali, da je ta proslava bila nepozabno srečanje večkratnih krvodajalcev.

Na koncu našim osmim odlikovancem iskrena hvala za darovano kri in čestitke za prejeta zaslužena odličja!

De-Ka

Izrečeni disciplinski ukrepi

Ukrep prenehanje delovnega razmerja je bil od 1. 1. 1981 do 17. 4. 1981 izrečen naslednjim kršiteljem delovne discipline:

1. Ivanu Lapanoviću (1952), delavcu TOZD Tkanina, ker je 10 dni neopravičeno izostal z dela.

2. Martini Lipovec (1961), delavki TOZD Tkanina, ker je 14 dni neopravičeno izostala z dela.

3. Desanki Milošević (1963), delavki TOZD Tkanina, ker je 6 dni neopravičeno izostala z dela.

4. Hedini Ramić (1960), delavki TOZD Tkanina, ker je 12 dni neopravičeno izostala z dela.

5. Fadilu Džemiću (1956),

delavcu TOZD Tkanina, ker je odklonil delo, ki mu ga je dal predpostavljeni, večkrat zamudil na deo ter skrajneje malomarno opravljal svoje delovne obveznosti. Ukrep je izrečen pogojno za dobo 6 mesecev.

6. Francu Ude (1934), delavcu TOZD Tkanina, ker je 7 dni neopravičeno izostal z dela. Ukrep je na pobudo sindikalne organizacije TOZD Tkanina in sklepa DS TOZD Tkanina izrečen pogojno za dobo 1 leta.

ZADNJE čase se pojavlja veliko neopravičenih izostankov z dela. Vzrokov je več, največkrat pa nesporazum med delavcem in predpostavljenim zaradi dopusta. Ker so do sedaj ukrepi bili zelo mili, se je večina teh

kršiteljev odločila (kadar ni dobila dopust) za neopravičeni izostanek. Glede na to se je komisija odločila (na podlagi pravilnika o obveznostih in odgovornosti delavcev TO združenega dela in DSSS, ZDR in ZZD), da vsem tistim, ki so neopravičeno izostali z dela en dan ali več, zaradi malomarnosti in neizvrševanja delovnih obveznosti, zaradi česar je trpela proizvodnja, izreče disciplinski ukrep: denarno kazen, in sicer od 2 % do 10 % akontacije enomesečnega osebnega dohodka. Mnenja smo, da bo omenjeni ukrep najbolj učinkovit in da bo neopravičenih izostankov z dela manj.

Ukrep denarne kazni je bil izrečen sledečim kršiteljem delovne discipline:

1. Đuri Vlaisavljeviću (1955), Jeli Mišić (1963), Borinki Požić (1961), Vesni Sitar (1960), Zori Miljanović (1960), Miroslavu Šenku (1961), Maliću Čivoviću (1954), Zori Čović (1962) in Nedeljki Dujaković (1960), vsi iz TOZD Tkanina, ker so malomarno in nevestno opravljali svoje delovne obveznosti s tem, da so neopravičeno izostali z dela en ali dva delovna dneva in je zaradi njihove odsotnosti trpela proizvodnja na naslednjih fazah.

2. Draganu Mišiću (1961), delavcu TOZD Tkanina, ker je bil povzročitelj nereda v oddelku oplemenitilnice.

3. Boži Čavloviću (1936), delavcu TOZD Tkanina, ker je malomarno in nevestno opravljal svoje delovne obveznosti.

17 JAVNIH OPOMINOV

1. Bojanu Florjančiču (1947), delavcu TOZD Tkanina, ker je neopravičeno zapuščal delovno mesto med delovnim časom.

2. Miri Graša (1958), delavki TOZD Tkanina, ker je nepravilno žigosala kartico.

3. Mileni Maletić (1955), delavki TOZD Tkanina, ker je predčasno zapustila delovno mesto ter se neprimerno obnašala do sodelavca.

De-Ka

(Nadaljevanje na 18. str.)

Četrty junij - dan krvodajalcev

Tudi letos se v počastitev dneva krvodajalcev vrstijo proslave, na katerih prejemo večkratni krvodajalci častno znač-

ko prostovoljnega krvodajalca in zaslužno priznanje za 5, 10, in 20-kratno darovanje krvi.

Potreb po krvi je iz leta v leto več, več naporov pa vlagajo tudi aktivisti RK za pridobivanje novih krvodajalcev. Lahko se pohvalimo, da zaradi pomanjkanja krvi v naši bolnici ni bilo še nobeno življenje ogroženo.

S porastom potreb po krvi raste tudi število krvodajalcev. Teh, ki so se odzvali pozivu, da se kot občani vključijo v največjo možno obliko solidarnosti, je na področju, ki ga pokriva občinski odbor RK, že toliko, da danes ni več mogoče organizirati centralne proslave

kot nekoč. Tako se je predsedstvo občinskega odbora RK že pred leti odločilo organizirati proslave s podelitvijo odličij v okvirju OO sindikata po delovnih organizacijah. Kazalo je, da je to rešitev, vendar smo kmalu ugotovili, da ni najboljša. Nekateri odlikovanci so prejeli priznanje kar na delovnem mestu, drugim je sindikat pripravil skromno pogostitev, na kateri so odlikovancem podelili priznanje, tretjim pa morda spet, razkošno proslavo. Te tri oblike, ki smo jih navedli, so bile odvisne seveda od organizacijskih sposobnosti in sredstev.

Od ustanovitve aktivov RK v delovnih organizacijah, ki so bili povezani v krajevne odbore RK, pa se nam je ponudila nova možnost, ki smo jo v lanskem letu prvič izkoristili. Ta možnost pa je, da krajevni odbori RK pripravijo slovesno podelitev odličij za vse krvodajalce na svojem področju. Aktivisti RK v OZD prispevajo določena sredstva za organizacijo proslave in pogostitev odlikovancev. S tem smo dosegli slovesnejšo podelitev odličij, okrepili ugled krajevnih odborov RK na terenu in dosegli večje sodelovanje aktivov RK s krajevnimi organizacijami RK. Odpravili smo tudi razlike med bogatejšimi in rev-

nejšimi organizacijami, oziroma organizacijsko bolj ali manj sposobnimi organizacijami. Tako smo v našem koncu ob lanskoletni proslavi povabili vse odlikovance na proslavo dneva krvodajalcev v osnovno šolo Bršljin. Proslava je izredno dobro uspela. Krajevni odbor RK Bršljin se je v povezavi s šolo in z aktivisti v OZD lepo odrezal. Ta proslava, za katero so odlikovanci dejali, da si takih proslav še želijo, je bila nekakšno preverjanje organizacijske in ustvarjalne sposobnosti ne le aktivistov RK in odborov, pač pa tudi vseh krajanov. Uspeli smo. Zagotovili smo udeležbo, ustvarili slavnostno vzdušje in odpravili razlike. Dosegli smo to, kar smo želeli in naše delo za naprej, dokler ne bomo našli še boljših oblik, je utrjevanje doseženega.

Letos se ob dnevu krvodajalcev vrstijo proslave širom po Sloveniji. Vrstijo se tudi pri nas na področju občinskega odbora RK Novo mesto. Želimo, da bi delo v krajevnih odborih skozi te oblike dosegalo še večje rezultate. Cilj, ki mu sledimo v organizaciji Rdečega križa, je nudenje pomoči kjerkoli, komurkoli in kadarkoli je to potrebno.

(Nadaljevanje s 17. strani)

4. Miladinki Bubić (1961), delavki TOZD Tkanina, ker je nepravilno žigosla kartico.

5. Mariji Grlica (1961), delavki TOZD Tkanina, ker je nepravilno žigosla kartico.

6. Štefki Božič (1942), delavki TOZD Tkanina, ker se je neprimerno obnašala do sodelavke.

7. Katici Lekeš (1957), delavki TOZD Tkanina, ker je

nepravilno žigosala kartico ter se neprimerno obnašala do sodelavke.

8. Ani Grivec (1947), delavki TOZD Tkanina, ker je nepravilno žigosala kartico.

9. Vinku Perku (1936), delavcu TOZD Tkanina, ker je neopravičeno izostal z dela.

10. Boroti Jeliću (1960), delavcu TOZD, ker je spal med delovnim časom.

11. Jožetu Klančarju (1957), delavcu TOZD Tkanina, ker je predčasno zapustil delovno mesto.

12. Rozaliji Kebelej (1934),

delavki TOZD Tkanina, ker je neopravičeno izostala z dela.

13. Vidi Mišić (1962), delavki TOZD Tkanina, ker je neopravičeno izostala z dela.

14. Asan Mizijen (1959), delavki TOZD Tkanina, ker je brez dovolilnice zapustila delovno organizacijo ter se neprimerno obnašala do sodelavcev in družbene imovine.

15. Mariji Žunič (1932), delavki TOZD Tkanina, ker je odklonila delo ter samovoljno in brez dovolilnice zapustila delovno mesto in delovno organizacijo.

16. Zdenku Banu (1959), delavcu TOZD Tkanina, ker je neopravičeno in brez dovolilnice zapustil delovno mesto in delovno organizacijo.

17. Jožetu Novaku (1944), delavcu TOZD Konfekcija I. Novo mesto, ker je malomarno in nevestno opravljal svoje delovne obveznosti.

18. Josipu Dobriniču (1951), delavcu TOZD Konfekcija I. Novo mesto, ker je malomarno in nevestno opravljal svoje delovne obveznosti.

MARIJA HODŽIČ

Cicibani - planinci, na veselo pot!

Slovenija je med najlepšimi deželami na svetu. Na najmanjšem prostoru je zbranih in razporejenih največ naravnih lepot. Imamo visoke gore, širo sredo gorje in prijazno gričevje ter rodovitne vinske gorice, obsežne gozdove, čudovite doline z bistrimi studenci, potoki, rekami in jezeri, skrivnostni kras s pravljimi podzemskimi jamami, rodovitne ravnine v Pomurju in Podravju. V vrednotenju teh lepot je potrebno vpeljati mladi rod.

Tako smo začeli tudi v našem vrtcu akcijo CICIBAN-PLANINEC z namenom, da otroke usmerimo k zdravemu razvedrilu v naravi, spodbudi k opazovanju, da jim zagotovimo normalen in vsestranski razvoj, da se seznanijo z osnovami planinske dejavnosti ter v njih okrepijo vrline, kot so tovarštvo, poštenost, delovnost, vztrajnost in vzdržljivost.

Do sedaj smo se udeležili štirih izletov: gozdček pri osnovni šoli, na Klemenčičevo kmetijo, v Portoval in na Dobravo. Otrok mora biti priprav-

ljen za izlet tako, da ima primerno obutev, obleko ter opremo. Ta pa vsebuje nahrbtnik in vse, kar spada vanj.

Za znak cicibana-planinca mora otrok sodelovati na najmanj enajstih izletih, od tega vsaj na dveh v zimskem času. Za osem izletov prejmejo otroci

našitek cicibana-planinca. V tise iz izletov narišejo v dnevnik, v katerem je za posamezni izlet napisan datum in cilj izleta ter podpis spremljevalca.

Cicibanom-planincem na njihovih planinskih poteh še veliko zadovoljnih in uspešnih doživetij!

MAJDA NEMANIČ

TILKA BOŽIČ

V akciji NNNP 81: hitro in varno iz poškodovanega poslopja na dogovorjeno zborna mesto

Obrambni dan v vrtcu 14. maja 1981

Tudi naše najmlajše smo vključili v akcijo NNNP. Akcija je potekala v obliki igre. Opozorili smo jih na opozorilne znake (sireno) pred tem in na dolžnosti, ki jih morajo narediti:

1. da vzamejo najnujnejšo opremo.

2. da hitro zapustijo prostor,

3. da se zberejo na že prej določenem prostoru.

V 10 minutah so mlajši otroci zapustili prostor, starejši pa že nekoliko prej. Otroci so reagirali na opozorilni znak, opravili so svojo nalogo in zapustili „goreči prostor“. Umik otrok iz prostora je potekal mirno brez joka.

Ob zaključku akcije so varnostni delavci iz tovarne seznanili otroke in tovarišice z načinom gašenja ognja. Poudarek je bil tudi na tem, naj se otroci z ognjem ne igrajo in naj opozorijo tudi odrasle, če vidijo, da kje gori.

List iz mojega dnevnika

29. 11. 1967

Po hodnikih in sobah bolnice se razlega glasen otroški vrišč in jok. Posebno bučno je v sobi št. 14. Tu namreč leži vrsta žensk, bodočih mamic. Med njimi je tudi moja. Seveda sem tam tudi jaz, zato pa je tako kričanje. Razen mojega joka v sobi sem veliko skrbi prizadejala tudi bolniškim sestram. Kar naprej sem se drla in s tem spravljala v jok tudi ostale črvičke, ki so hkrati z mano prikukali na svet.

Tako razpoloženje je trajalo približno teden dni, nato pa se je začelo počasi umirjati. Jaz sem namreč odšla v spremstvu staršev domov. Olajšani vzdihni sester so napolnili hodnik. Osebe je lažje zadihalo in delo se je zopet normalno odvijalo dalje...

Februar 1970

Stara sem dobri dve leti. Ker je imela stara mama mojega klepetanja že dovolj, so na družinskem posvetu sklenili, da

grem v vrtec. K tej odločitvi pa se je prikradla tudi majhna bojazan, kako bom vplivala na ostale otroke. „Kar bo, pa bo“, s temi besedami me je mami odpeljala čez vrata Novoteksovega vrtca. Osupla od sprememb, ki so se kar naprej vrstile, sem bila od začetka kar solidna. „Mogoče bo pa vse v redu?“ je upala mamica in odšla. Res sem se takoj vključila v „team“ majhnih kričačev. Toda, joj, kmalu so se začele vrstiti težave. Prva je bila vstaja-

nje ob petih zjutraj. Joj, kako sem bila ob prihodu sitna! Kar naprej sem se drla in s tem spravljala ob živce tudi druge otroke. Na pomoč so priskočile vse tovarišice, kar jih premore vrtec in s skupnimi močmi so me na koncu pomorile. Ta vsakdanji boj je trajal do leta 1972, ko sem že malo odrasla, čez dve leti pa sem tako zapustila vrtec.

1. 9. 1974

Na igrišču pred šolo je živ-žav. Tekanje, prerivanje, kreganje, to je značilno za prvi dan šolskega pouka. Med tem živ-žavom sem tudi jaz, majhen, droben, preplašen prvošolček, ki se boječe stiska k mami in se je drži za rob krila. To traja toliko časa, dokler se ne razdelimo po skupinah in nato odidem v razrede. Ker tu ni več mame in njenega krila, se plaho primem za roko najbližjega sošolca in izkaže se, da je to Irena. Bodrilno se nasmehneva druga drugi in korajžno zakorakava skozi vrata šole. Šola - stavba mučenja. Neprijeten občutek se mi „mota“ okoli srca. Ob pogledu na bele stene in velike hodnike, kjer vse odmeva, kar obstanem od s rahu. O, kako zavidam višješlcem! Ponosno hodijo naokoli, postavajo po kotih ter nas s prezirljivim pogledom gledajo. Ta trenutek si želim le-to, da bi bila tudi jaz nekoč tako velika. Upam, da se mi bo ta želja kmalu izpolnila.

Simona Jarc - republiška prvakinja

Predsedstvo skupščine RK Slovenije je objavilo razpis za najboljši spis na temo RDEČI KRIŽ Z VAMI - ZA VAS.

Tekmovalci so se lahko v skladu z razpisnimi pogoji udeležili vsi mladi člani Rdečega križa. Tekmovalci so bili razdeljeni v dve starostni skupini. V prvi so bili mladi pisci, fantje in dekleta od 7. do 10. leta, v drugi od 10. do 15. leta starosti.

Napisane spise so ocenjevali najprej mentorji na šolah. Najboljše so poslali na ocenjevanje komisijam pri občinskih odbo-

rih RK, le-te pa so po dva najboljša spisa iz vsake starostne skupine poslale predsedstvu skupščine RK Slovenije v Ljubljano.

Komisija pri predsedstvu RKS v Ljubljani je imela izredno težko nalogo, saj je morala med 140 deli iz 27 občin izbrati po pet najboljših iz vsake starostne skupine, torej le 10 do 140 spisov.

Na razpis se je iz naše občine odzvalo sedem osnovnih šol. Komisija pri predsedstvu občinskega odbora RK Novo mesto je prejela 38 spisov, 16 iz mlajše in 22 iz starejše skupine učen-

cev. Vsi prispeli spisi so bili dobri, da ne rečemo odlični. Pisani so bili preprosto in pristrčno. Komisija se je znašla pred težko nalogo, saj so se člani morali odločiti in poslati le po dva spisa anonimnih avtorjev na ocenitev v Ljubljano.

Avtorji del so pokazali veliko poznavanje zgodovine in programa Rdečega križa, izpovedali pa so tudi konkretno povezanost z žgočimi vprašanji svoje najbližje okolice.

Nestrpno smo pričakovali, ali se bo kak spis iz našega področja uvrstil v ožji izbor. Bili smo izredno veseli, ko smo zvedeli, da sta kar dva od petih poslanih spisov v Ljubljano prišla v ožji izbor. In oba spisa sta bila tudi med tistimi desetimi v končnem izboru.

Med spisi iz starejše skupine je četrtonagrajeni spis, ki ga je napisala učenka Maja Papež iz Žužemberka. V mlajši skupini pa je komaj osemletna Simona Jarc, (hčerka Dušana Jarca, našega bivšega sodelavca), iz drugega razreda osnovne šole Bršljin napisala najvišje ocenjen spis in tako priborila prvo mesto sebi, šoli in nam. Zaprošili smo mentorico RK šole, da nam odstopi rokopis nagrajenega spisa male Simone in ga tudi dobili. Ta rokopis danes z zadovoljstvom objavljamo.

Seveda so vsi avtorji naloge napisali izredno dobro in prav vsi zaslužijo pohvale. Prav posebno zahvalo in čestitke pa zasluži mala Simona in njena mentorica, prav tako pa tudi vsi prosvetni delavci osnovne šole XII. SNOUB Bršljin.

De-Ka

(Nadaljevanje na 20. str.)

Rdeči križ z vami - 1967/1968

Mamica mi je povedala, da sem se pred rojstvom nabila pomoči RK. Mamica je bila bolna. Zaradi zdravljenja obk je mamica dobila transfuzijo. Tri za najo so dali krvodajalci, ki jih pokličo RK.

Sedaj hodim se v šolo in sem zdrava. Premajhna sem še, da bi dala kri, zato pomagam pri zbiranju papirja in tekstila. Lelo leto hranim papir in ga nesem v šolo, ko organizirajo akcijo. Ho bom velika, bom tudi jaz krvodajalka in bom pomagala bolnim ljudem.

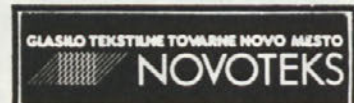
Simona Jarc, 2. b

OSNOVNE ŠOLE NOVO MESTO
TOZD XII. SNOUB BRŠLJIN
NOVO MESTO

(Nadaljevanje z 19. str.)

mo v avlo. Tam nas že pričakujejo osmarčki, ki so v počastitev tega dne priredili ples. Seveda so povabili tudi nas. Ja, kaj mi pa je? Saj sem čisto zašla s teme, o kateri moram pisati. No, pa se vrnimo nazaj. Torej, po dirki v avlo se lepo postavimo po razredih. Najprej je majhna proslava, nato pa je sprejem. Pet minut in že smo mladinci. Težko nalogo smo si zadali. Kot mladinci moramo pomagati pionirjem. Moramo biti za vzor vsem učencem. To je tovariš Tito poudarjal skoraj v vseh svojih govorih. Morda nam bo to uspelo. V težkih trenutkih nam bodo na pomoč priskočili osmi razredi, tako da bomo vse težave uspešno prebrodili in ne bomo razočarali zaupanje tov. Tita.

TANJA AŠ, 7. r
OŠ XII. SNOUB Bršljin
Novo mesto

Obrambni dan naše šole

Že dolgo smo se pripravljali nanj. V petek so potekale zadnje priprave. Pri pouku nam je tovarišica govorila o pomembnosti tega dne in o njegovem poteku. Petkovo popoldne je hitro minilo. Tu je bilo sončno jutro.

Učenci smo se ob 8. uri zbrali pred šolo. Potem smo si v avli ogledali igrice, ki so jo odigrali naši učenci. Medtem pa je potekal še sestanek kurirjev, straž in izvidnic, kjer smo dobili še zadnja navodila. Ko je bilo igrice konec, smo zdrveli iz šolskega poslopja in se zbrali vsak pri svoji številki. Naša številka je bila sedem, združila pa je učence iz Brezovega loga, Bučne vasi in še nekaj ulic v novem naselju nad šolo. Učenci smo bili razporejeni še v manjše grupe, vsak pa je imel svojo vodjo, to so bile tovarišice.

Krenili smo po čimbolj skrivnih poteh proti Potočni vasi. Izvidnica je hodila pred skupino, da bi jo tako obvarovala. Naše oči so dobesedno počesale vse grme in grmičke, travnike, poti, da bi izsledile kakšnega diverzanta. Toda zdaj in tu jih še ni bilo.

Vsi utrujeni in lačni smo vlekli noge, ko smo na žel. progi zagledali nekega tipa, oziroma za nas diverzanta. Straže so bile v hipu pred njim in so zahtevale geslo. On pa je samo gledal; nazadnje smo spoznali, da je le domačin. Smejali smo se in že smo bili pod kozolcem. Razporedili smo se postavili straže, oziroma so se same, pa tudi utešili lakoto in žejo. Nekaj časa smo bili še prosti, potem pa je nam tovarišica govorila o partizanskem

šolstvu med NOB, pa tudi sami smo dajali predloge, kako bi si uredili tako šolanje. Pri drugem taboru, kjer so bili predvsem mlajši učenci, je tovarišica učila peti pesem Kosec koso brusi. Mi, večji, smo ugotovili, da bi se v taki partizanski šoli naučili več stvari za življenje, manj pa fizike in kemije.

Da, najvažnejše je pa to, da so naše straže ujele pet diverzantov, ki so se potikali okoli tabora. Mi smo sklenili, da jih bomo prevzgojili in upamo, da smo uspeli, saj so nas morali poslušati. Na koncu smo še vsi skupaj zapeli pesem Kosec koso brusi in Jugoslavijo. Srečni in nasmejani smo se vračali domov.

Ne vem, ali na žalost ali na srečo pa smo ugotovili, da res ne bi bili za v partizane.

Kaj mislite vi?

MARTA BOBNAR,
7b.

Kulturna in telesnokulturna dejavnost naših delavcev

Zelo pomembno mesto v delu in aktivnosti sindikalnih organizacij vsekakor zavzema kulturno in telesnokulturno področje aktivnosti. Zavzemanje sindikatov oziroma osnovnih organizacij zveze sindikatov v TOZD za boljše, večjo in plodnejšo aktivnost na področjih kulture in telesne kulture je in mora biti trajna in ne majhna naloga. Vemo, da kulturna aktivnost delavca ne pomeni samo tisti del aktivnosti, ki se dogaja nekje na nekem odru, ampak veliko več, kajti sproščenost človeka ob takem delu,

Čeprav mora zaradi „pomanjkanja moških“ včasih tudi igralka zaigrati moško vlogo, navdušenih gledalcev v dvorani to ne moti... Na sliki: prizorček iz nastopa v decembru 1978.

zblíževanje z ljudmi in z življenjem nasploh pomeni veliko več. Prav tako se moramo zavedati, da tempo dela – življenja in vseh naših aktivnosti vsak dan neusmiljeno raste. V takem času je zelo pomembno vsaj za hip ustaviti to gonjo in spremeniti svoje aktivnosti v nekaj za človeka – delavca ugodnejšega. Kot kulturna ima velik pomen telesnokulturna dejavnost, posebej še za delavca v naši panogi, ki je po osem ur delovnega časa omejen na nekaj kvadratnih metrov dela stoje, ali pa še huje, če mora ves ta čas samo sedeti. Ne samo sprostitvev in boljše notranje počutje, ampak tudi fizična aktivnost vseh organov telesa je vsekakor potrebna takšnemu delavcu. Enolično delo, ki je vezano na vsega nekoliko kvadratnih metrov prostora, je tudi za zdravje delavca nesprejemljivo. Vse to terja od nas aktivnost na obeh omejenih področjih pri delu nasploh, ne samo v delu sindikatov.

Ob tem razmišljanju se sprašujemo, kako daleč na tem področju smo prišli delavci Novoteksa, bodisi na ravni DO ali v temeljni organizaciji.

Za naše zdravje gre, za dobro počutje na delovnem mestu

Na aprilski letni konferenci OO ZS DO Novoteks smo iz poročila o delovanju konferenice OO slišali, kako smo na

področju rekreacije in okrevanja delavcev naredili premalo, na področju kulturne dejavnosti pa še manj ali pa ugotovitev v poročilu, da potrebne aktivnosti ni in da smo na tem področju celo nazadovali.

Vprašanje o naši aktivnosti se na vse te ugotovitve še pogloblja, če vemo, da imamo za to področje aktivnosti strokovnega – profesionalnega delavca na ravni DO.

Težko je govoriti o aktivnosti na kulturnem področju na ravni DO ali ostalih TOZD, ker o tem ni mogoče najti informacij o kakršnikoli aktivnosti. Med tem pa lahko povemo, da je aktivnost kulturnikov na Vinici pri TOZD Konfekcija II glede na že prej ugotovljeno zelo pomembna. Sindikalna in mladinska organizacija imata sekcijo za kulturo, ki dokaj aktivno dela. V počastitev vsakega praznika, ki ga naša družba praznuje, imamo v naših delovnih prostorih organizirano kulturno točko kot našo prilogo k praznovanju. Tudi to leto smo ob aprilskih in majskih jubilejih poslušali literarno in pevsko skupino v kratkem programu, ki je bil dobro organiziran.

V glavnem ista skupina kulturnikov je tudi v prejšnjih letih pokazala svojo nadarjenost v folklorni in igralski obliki, kar potrjujejo priložene slike iz arhiva. Imeli smo organizirano zabavno igro v obliki kviza iz

poznavanja naše novejšje zgodovine in vrsto kulturnih manifestacij, kot so udeležba naše pevske skupine na festivalu Glas Bele krajine v Črnomlju, sodelovanje naše literarne skupine na taborniških večerih z vojniki črnomaljskega in novomeškega garnizona ter sodelovanje naših skupin ob praznovanjih v KS.

Nikakor ne smemo pozabiti ogromne aktivnosti delavcev naše TO, ki so člani KUD Oton Župančič Vinica in so s svojo aktivnostjo dejansko nosilci kulturnega življenja v krajevni skupnosti Vinica. Pomen KUD Oton Župančič ni viden samo na ravni KS, ampak tudi v občinskem in še širšem merilu.

Če bi na kratko ocenili kulturno dejavnost naših delavcev v TO Konfekcija II Vinica bi lahko povedali, da je kulturna aktivnost glede na okoliščine in možnosti za delo zelo velika in tudi zapažena. Pogrešamo pa sodelovanje na ravni DO med posameznimi TOZD.

150 aktivnih med 2400 delavci – to ni nobena množičnost

Kako pa je s telesnokulturno ali z rekreativno dejavnostjo pri naših delavcih, je gotovo težko odgovoriti. Težko zaradi tega, ker v vsaki številki našega glasila več kot polovica ene strani odpade na novice iz športnih dejavnosti, tako da se bi na hitro

(Nadaljevanje na 21. str.)

(Nadaljevanje z 20. str.)

lahko ugotovilo, da smo zelo aktivni. Na sindikalni konferenci je bil omenjen tudi športni dan Novoteksa, zimski in letni ločeno, tako da pri tem gre gotovo vse v redu.

Ne vem, če je vse res tako, posebej pa ne, če se naštejejo samo nekatere stvari. V delovni organizaciji nas je zaposlenih okoli 2400 delavcev, a z rekreativno dejavnostjo skozi športni dan se nas ukvarja kakšnih 150 delavcev. Ali pa še boljši prikaz naše organiziranosti in aktivnosti: organizirali smo letni športni dan vseh TOZD in DSSS, tega enodnevnega srečanja pa se je udeležilo 30 tekmovalcev – delavcev ene TOZD in 30 tekmovalcev vseh ostalih TOZD in DSSS skupaj! Dodajmo še, da se med tekmovalcem gre po obratih zbirati še kakšen tekmovalcev zaradi popolnosti ekipe.

Vse to nam pove, da tudi na tem področju ne delamo resno in odgovorno, da nismo sposobni organizirati srečanja, na katerem bi se lahko tudi malo bolj sproščeno obnašali in pogovarjali in tudi, da nismo sposobni z navadno rekreativno dejavnostjo pomagati k naši boljši delovni sposobnosti.

Vsa ta neorganiziranost, neodgovornost in tudi prilagajanje posameznikom, škoduje vsem nam in ne samo pri rekreativni dejavnosti. Tako prihaja do odbijanja – bojkota tekmovalcev od strani posameznih ekip ali podobno, kar je vse rezultat tega, da se nismo v stanju godovorili, kako bi vse težave in probleme razčistili in rešili.

Božidar Jakac: Štinetov malin, jedkanica, 1941

Športni dan naj bo množično slavlje nas vseh!

Športni dan Novoteksa, kot smo ga pred leti začeli organizirati je zelo dobro zamišljena aktivnost in priložnost za spoznavanja med delavci v DO. Po tem smo aktivnosti začeli širiti brez skupnega dogovarjanja in ustreznih organizacijskih dopolnitev, kar je začelo voditi v krivo smer. Tako smo začeli misliti samo na rezultate oziroma izide srečanj in kvaliteto tekmovalcev, pozabili pa smo tisto osnovno, zaradi česar je športni dan tudi ustanovljen.

Nikakor v naših razmerah ne smemo pozabiti, da je za naš športni dan osnovna množičnost pri nastopu, ne pa zmaga! Gre predvsem za sodelovanje na tekmovalstvu.

Ko bomo zraven skupnega dogovarjanja o vsem tem upoštevali omenjene pozitivne zakonitosti in dobro organizirali samo tekmovalstvo upam, da se športnega dneva Novoteksa ne bo udeležilo samo 150 delavcev in da bo zadovoljstvo vseh udeležencev na višji ravni. Da bi s tekmovalnim delom pridobili čim večjo množičnost, pa mo-

ramo obvezno upoštevati še naslednja pravila:

- izpustiti vse igre, kjer je potrebno posebno znanje igre,
- izpustiti vse igre, kjer ni možnosti neomejenega števila tekmovalcev,
- dodati posebne točke za število udeležencev iger,
- dobra organizacija iger s popularizacijo rekreacije.

Vse to naj bi nam bila snov za razmišljanje, kakšne možnosti imamo za zblíževanje med delavci in s tem za boljše delovne počutje in kaj od vsega tega že izkoriščamo. Posamezniki morda že kaj imajo, ampak dobro vemo, kaj je naš cilj in kdo vse naj bi bil deležen vseh naših dobrin, ki jih vsi skupaj ustvarjamo.

MARIJAN ŽALAC

Bo stanovanje za vsako družino?

V zadnjih desetih letih se je število stanovanj v Jugoslaviji povečalo s 5.043.000 na 6.147.000 ali za 22 odstotkov. Najhitreje so gradili v Makedoniji, kjer je število stanovanj v zadnjih desetih letih naraslo za 36,3 odstotka. Najmanj so zgradili v SAP Vojvodini – 13,6%. Slovenija je s 24,2% na četrtem mestu, pred njo pa sta še SR BiH in SAP Kosovo z 28,4 in s 27,8 odst.

Prebivalstvo v novomeški občini

Po zadnjih neuradnih podatkih popisa prebivalcev je imela novomeška občina v začetku aprila 1981 že 55.032 prebivalcev in 16.238 gospodinjstev. V občini je 18.313 stanovanj; od tega jih je stalno naseljenih 16.085, ostalo pa so letne hišice in zidanice.

Eden izmed nastopov naših amaterjev v letošnjem aprilu.

Piše Stane Židanek

MED PROLETARCI

Leta 1939 sem postal vojni obveznik in kar naenkrat tudi jugoslovanski državljan pa tudi novo delovno knjižico sem dobil, kjer je pisalo, da sem jugoslovanski državljan.

Vojni ujetniki, ki so se po prvi svetovni vojni vrnili iz ujetništva v Rusiji, so bili na splošno žigosani kot sovjetski državljani, če pa še v cerkev niso hodili, je bilo vse še bolj hudo. Vem da niti Ivanom niti moj oče nista hodila v cerkev – takoj sta bila kot taka ožigosana in sta morala nositi tudi vse posledice. Zagrenjeni zaradi preganjanj in zapostavljanj se je v takih, kot je bil Ivan in njemu podobni, rodil upor. Ni jih bilo potrebno prepričevati, da se je potrebno boriti za delavske pravice.

Tako je prišlo tudi leto 1938 – leto svetovne krize. Po Evropi, kakor tudi pri nas, je završalo med naprednimi delavskimi množicami. Ob napadu na Čehoslovaško smo se Novomeščani zbrali na Glavnem trgu in demonstrirali proti fašističnim zavojevalcem in proti Hitlerju. Tako so tudi orožniki, ki so nas hoteli razgnati spoznali, kaj jih čaka – saj so jim sposobni udeleženci demonstracij to znali zelo prepričljivo povedati.

Možnosti za šolanje v rednih šolah nismo imeli – zato smo se družili z naprednimi občani, ki so nas vodili in poučevali. Poglobljali smo se v zgodovino delavskega gibanja pri nas in v svetu – predvsem pa v socialistično revolucijo v Sovjetski zvezi.

Še posebno pa je to proučeval Ivan, kar pa je razumljivo, saj se je hotel seznaniti z domovino svojega očeta.

Leta 1939 in v začetku 1940 leta je postalo ilegalno delo izredno močno med komunisti. Delovali so v raznih društvih. Tako me je Ivan seznanil z društvom „Kmečkih fantov in deklet“ in tako sem se spoznal s Petričem iz Muhaberja.

Neke nedelje, datuma se ne spominjam, sva z Ivanom šla v Bršljin, kjer je bila povorka kmečkih fantov in deklet, za njo tekmovanje koscev in žanjic, temu pa je sledila veselica pri Osolniku na Muhaberju. Na tem shodu sem spoznal tudi Staneta Potočarja iz Mirne peči, ki je bil pozneje zelo znan komandant v NOV – ostal mi je v zelo lepem spominu. Na tej veselici me je Ivan seznanil tudi z Nikom Šilihom in tako sem se

tudi jaz začel družiti z ljudmi, s katerimi se je družil Ivan. Ivan je postajal vse aktivnejši, posebno še s prihodom Vinka Kristana za sekretarja KPS za novomeško okrožje.

Tu bi rad še omenil dogodek, ki ga doslej še nisem razkril niti se s kom pogovarjal o temu. Ne morem se prav spomniti katerega leta je to bilo, ko sva z Ivanom šla po Glavnem trgu in pri današnji Drogeriji zavila proti takratnemu Sokolskemu domu. V tej ozki uličici je stala majhna skupina fantov. Če se ne motim je bil v tej skupini tudi Dušan Jereb in Rihard Romih. Eden iz te skupine je pristopil k nama in naju vprašal, če bi kdo od naju lahko poskrbel za prenočišče dveh oseb, ki da sta v Novem mestu, ni pa varno iskati zanj stanovanje v mestu. V tem času sem stanoval na Mestnih njivah, pa sem ponudil svojo posteljo, ker tudi pri nas ni bilo veliko prostora. To noč sem imel službo in moja postelja je bila na razpolago. Dogovorili smo se da grem domov in se z materjo dogovorimo o tem prenočevanju, gosta, ki bosta pri nas prenočevala pa bo pripeljal Ivan Bartolj. Sam sem šel na delo in ko je zjutraj prišel Ivan na šiht – mi je dejal, da jih je odpeljal na prenoče-

vanje k meni in da je bilo vse v redu. Vprašal sem ga kdo da sta in od kod, pa mi je dejal, da sta bila moški in ženska, vendar pa da ju ne pozna. Dejaj mi je še, da če bi me slučajno kdo povprašal za njiju naj rečem, da sta iskala delo in da sta doma nekje iz Like. Zjutraj, ko sem prišel iz nočnega dela, ju ni bilo več doma. Mama mi je rekla, da sta šla na zgodnji vlak.

Nekoč sva se z bratom pogovarjala o tem skrivnostnem obisku, pa mi je brat rekel, da sta to bila delegata iz Hrvaške in da sta se vračala iz partijske konference, ki je bila v Ljubljani. Kaj je na tem resnice ne vem – bil bi pa zelo zadovoljen, če bi zvedel, koga sem takrat prenočeval.

Ko je prišel Vinko Kristan v Novo mesto, se je formalno zaposlil v takratni kmetijski zadruzi. Kmetijska zadruga je imela svoje prostore tam, kjer ima še danes trgovino, to je v neposredni bližini salona pohištva Novoles. Ta stavba je bila zgrajena za predilnico in v tej predilnici sva z Ivanom tudi delala. Ivan, ki je že prej poznal Vinka, je z njim tesno sodeloval in opravljal dela, katera mu je nalagal. Z Ivanom, ki me je že prej pritegnil v delo, sva hodila na ideološke in organizacijske sestanke. Na teh sestankih, ki jih je vodil tov. Kristan, nas je Vinko poučeval o boju delavcev za delavske pravice, nas spraševal o delu v predilnici in nam dajal razne napotke.

Na osnovi tega smo pričeli pridobivati sodelavce in so-

mišljenike v tovarni, pa tudi med sokoli, ko smo šli k telovadbi ali od nje. Tako se je naše prizadevanje poznalo pri pridobivanju velikega števila mladih v tovarni in v obrtnih delavnicah Novega mesta za skojevsko organizacijo. Sprva smo imeli sestanke v ožjem krogu in po potrebi, ko pa je število preraslo, nam je tov. Bartolj kraj in uro sestanka sproti določal. Kje in kdaj se dobimo, je zaradi konspiracije določil zadnji dan. Eden takih večjih sestankov na katerem sem bil tudi sam, je bil za Marofom blizu nekdanjega rudnika gline. Tu je bil majhen gozdiček, ki nam je dajal primerno zavetje pred nepoklicanimi. Sestanek je bil določen za 21. uro. Ko smo se zbrali, so prišli starejši komunisti, ki so nam govorili o delavskem gibanju v svetu, o komunizmu pri nas in v svetu in še kaj. Na tem mestu smo se še nekajkrat sestali. Sestajali pa smo se tudi v gozdu Brezovica in še kod.

Ko sem leta 1940 od Ivana zvedel, da sem sprejet v SKOJ, on pa v KP, mi je dejal, da bo potrebno od danes naprej še bolj aktivno delati.

Nekega dne, ko sva se vračala od televadbne, mi je Ivan dejal, da se je dogovoril s Kristanom, da je potrebno navezati stike s fanti iz Otočca in okolice, ker da je tam precej napredno mislečih ljudi. Tako me je pozno jeseni tega leta obvestil, da moram v nedeljo z njim na sestanek, ki ga je sklical blizu Otočca.

SE NADALJUJE

Ivan Generalić: REKVIZICIJA (olje na lesu, 1943)

Kako sem preživel roško ofenzivo

Kljub ogromni premoči so se Italijani hitro umaknili v Črmošnjice, kjer jih je že čakala druga kolona. Tudi ti so hitro pobrali „šila in kopita“ ter se umaknili nazaj v Novo mesto.

Vsi ti in drugi izpadi proti Kočevskemu Rogu, tako iz novomeške, kočevske in belokranjske smeri, so bili uvod v veliko ofenzivo, imenovano „Roška ofenziva“, ki se je pričela sredi avgusta. Sovražna aktivnost nas ni preveč vznemirjala. Uspehi partizanske vojske v takomenovani Ljubljanski pokrajini, zlasti pa na Dolenjskem, kjer smo Italijane stisnili v močne postojanke, iz katerih so le od časa do časa skušali z izpadi, ki pa niso imeli nobenih vojaških uspehov, so nas uspavali. Zato nas je „roška ofenziva“ dobro presenetila.

Italijani so v Slovenijo privlekli vso razpoložljivo vojsko. Samo v ofenzivi na Rog je sodelovalo 40 do 50.000 italijanskih vojakov, dobro opremljenih z vojaško tehniko: topovi, tanki, pa tudi avionov ni manjkalo, da o pehotnem orožju sploh ne govorim. V ofenzivi, zlasti v sovražnem zaledju, so sodelovali tudi narodni izdajci – belogardisti, ki so strahovali kmečko prebivalstvo in požigali po vaseh.

Vsa ta ogromna vojaška sila je imela en sam cilj: uničiti vodstva upora, partizansko vojsko in ustanove, ki so delovale na področju Kočevskega Roga. Toda ofenziva kljub ogromni premoči ni potekala tako, kot si je italijansko vojaško vodstvo zamišljalo. Partizanske borbene enote, ki so bile na tem področju, so sovražnika stalno napadale ter ovirale razvoj ofenzive.

Sovražnik je za napad na Rog sklenil taktični obkolilni obroč, dolg okrog 4 km, ki je bil sklenjen 16. avgusta. Iz tega obroča je sestavljen še več obročev, ki naj bi partizanske sile razcepili in jih postopoma uničili. Posamezne večje sovražne enote so se že 14. avgusta pojavile na vseh važnejših točkah okrog Roga. Tega dne so zasedli križišče cest pri Fabrovem križu v neposredni bližini Podstenic. Tako so prišli v neposredno bližino partizanskih delavnic. Naše izvidnice so javile prisotnost sovražnika tudi v okoliških vaseh. Šele takrat smo se zavedli, da tokrat ne gre za navadno hajko, kot smo imenovali krajše sovražnikove izpade, temveč da gre za pravo ofenzivo.

Dobili smo nalogo, da stroje, orodje in material dobro poskrujemo in zamaskiramo, popravljenorožje in gotove ročne bombe pa pošljemo najbližji borbenni enoti. To smo tudi storili, saj smo imeli že pripravljena skrivališča na težko dostopnih in skritih krajih. Ves čas smo z izvidnicami nadzorovali gibanje sovražnika, da nas ne bi presenetil. Ko so Italijani prišli do Podstenic, je bila njihova prva skrb, da so se dobro utrdili. Hitro so okrog vasi in v vasi sami zgradili na desetine bunkerjev. Iz njih so se preplašeno ozirali v temne roške gozdove. Vanje si niso upali, dokler ni bil obroč sklenjen. Šele naslednji dan, ko so zvedeli, da je obroč zaprt in so dobili okrepitev, so se previdno v strelcih približevali gozdu Podrta gora, kjer so bile naše delavnice.

Med tem smo poskrili vse, kar se je dalo skriti. Le motorja za pogon električne centrale nismo mogli skriti, ker je bil pretežak. Demontaža in skrivanje strojev, orodja in ostalega je trajalo celo popoldne in dolgo v noč.

Orožarji, ki smo imeli delavnico oddaljeno od ostalih pol ure hoda, smo zjutraj odšli v Podrto goro in se priključili ostalim. Predno smo odšli, smo na vrata delavnice napisali v italijanščini: „Italijanski vojaki, kaj iščete na naši zemlji, zemlji Slovencev“.

Ko smo prišli na Podrto goro, kjer so bile ostale delavnice in naše vodstvo, so tudi tam imeli že vse poskrto. Po krajšem posvetu je vodstvo delavnic odločilo, da se umaknemo proti gozdarski hiši na Jelenici in se tam skušamo prebiti skozi sovražni obroč. Zbrali smo se na določenem zbornem mestu in čakali, kaj bo ugotovila naša izvidnica, ki je bila poslana proti Podstenicam. Med čakanjem nas je napadla močna sovražna izvidnica, ki je prišla prav iz smeri Jelenice, kamor smo se nameravali umakniti. Ker smo bili brez orožja, smo se seveda razbežali na vse strani. Manjša skupina se nas je umaknila nazaj proti delavnicam, kjer je ostalo vodstvo naše čete. Tja se je vrnila tudi izvidnica, ki je odšla proti Podstenicam in je slišala streljanje. Poleg vodstva delavnic je bil tam tudi namestnik komandanta V. grupe odredov Janez Hlejš – Čiro Zasavc. On nam je povedal, kakšna je situacija, da smo obkoljeni skoro od vseh strani. Svetoval nam je, naj se razdeli-

mo v manjše skupine in tako izmuznemo v sovražno zaledje.

Tako smo tudi naredili. Pravilno smo skleпали, da sovražnik šele sklepa glavni obroč in zaseda položaje za formiranje ožjih obročev, v katere bi nas stisnili kot v klešče. Za ureditev več linij so seveda imeli na razpolago dovolj vojaštva, s katerim so prečesali vse roške gozdove kot z glavnikom, ki ima več vrst

Božidar Jakac: Belokranjski bombaš (visoka jedkanica, 1944)

zob. Pri tem „česanju“ so bili vojaki med seboj oddaljeni 20 – 40 metrov, da so med seboj lahko vzdrževali zvezo. Ko so prodrli kakšnih 200 metrov v globino, so se ustavili ter ponovno uredili svoje vrste, nato pa nadaljevali s „česanjem“. Seveda je bilo to prodiranje zelo počasno. Pri čiščenju Roga in njegove okolice so najprej izvršili artilerijsko pripravo, gozdove pa bombardirali z lahкими bombniki. Računali so namreč, da so vse partizane stisnili v ta najožji obroč. Po cestah so stalno patrolirali tanki, kamioni pa prevažali vojaštvo. Partizani so se spretno izmikali. Pretežna večina se jih je rešila tako, da so se izmuznili v sovražno zaledje ali v težko dostopne predele in se s spretnim manevriranjem izmaknili italijanski vojski. Precej se jih je rešilo tudi tako, da so splezali na visoke in goste smreke in tam počakali konec ofenzive, čeprav so bili tudi po ves teden brez hrane in pijače.

Ujetih in ubitih je bilo sorazmerno malo partizanov. Pač pa so že 16. avgusta za pokopališčem v Vavti vasi pobili 16 partizanov nekajtni kasneje pa še 4 iz Podhoste in okoliških vasi. Ti so bili tik pred ofenzivo poslani na nekajdnevni dopust, da bi doma pomagali opravljati poljska dela. Tu jih je doletela ofenziva in izdajalčev prst je pokazal nanje.

V sklenjenem obroču se je znašlo tudi naše vojaško in politično vodstvo. S spretnim manevriranjem se je izmaknilo sovražniku in se skrilo v pripravljeno skrivališče v neki vrti, ki je bila prekrita z debli in dobro zamaskirana. Sovražniki so hodili po skrivališču, toda odkrili ga niso.

Brigada Toneta Tomšiča, ki se je nahajala izven sovražnega obroča, je dobila nalogo, da formira prostovoljne udarne skupine, ki naj udarijo sovražniku v hrbet in tako skušajo pritegniti nase sovražnikovo pozornost. S posebno drznim manevriranjem se je posrečilo 3. četi II. bataljona prodreti sovražnikov obroč in je med Italijani prekrizarila osrednji del Roga in pomagala iz obroča nekaterim članom izvršnega odbora OF in drugim funkcionarjem. Tudi Krški odred je poslal na pomoč 15 patrol, ki so imele po 10 – 15 izbranih borcev.

Naša skupina – bilo nas je okrog 12, je odšla do partizanske bolnice na Daleč hrib. Osebe bolnice nam je povedalo, da so vse težke ranjence poskrili v kraške jame in težko dostopne vrtače med skalovje. Sami so se nameravali zadrževati v njihovi bližini, da jim bodo nudili zdravniško pomoč in prinašali hrano. Po stezi smo se previdno bližali cesti. Mimo smo spustili italijansko kolono in hitro prečkali cesto. Po stezi smo se previdno približevali vasi Rampoha. Ko smo se prepričali, da v vasi ni Italijanov, smo šli v vas. Ženi dveh logarjev, ki so tam stanovali, sta nam v strahu med jokom povedali, da sta njuna moža morala peljati Italijane na Daleč hrib in da se bojita, da ju bodo pobili. K sreči sta logarja vodila Italijane po poti in ne po stezi, po kateri smo prišli mi. Povedala sta nam tudi, da je v vaseh v dolini polno Italijanov, ki tudi stalno patrolirajo po cesti. Kljub temu smo šli naprej proti dolini. Pod vasjo smo poiskali primerno goščavo in v njej skriti počakali noči. Ponoči je v dolino odšla izvidnica, da ugotovi, kakšen je tam položaj. Kmalu se je vrnila in povedali so, da je dolina popolnoma zasedena in se ni mogoče izmakniti mimo zased in patrol. V goščavi pod Rampoho smo ostali dva dni. Ves ta čas so se mimo nas premikale sovražne kolone iz doline po poti, ki je bila od nas oddaljena le kakšnih 50 metrov.

Ko se je pričel glavni napad na vrh Roga, se je vsa sovražna vojska premaknila iz doline v roške gozdove.

(SE NADALJUJE)

Pregled dosedanjih uspehov na DŠI Novo mesto

Spomladanski del DŠI občine Novo mesto se bliža kraju. Naše ekipe so sodelovale v kegljanju, streljanju, odbojki, šahu in vedri rekreaciji, v juniju pa bodo nastopile še v mnogobojju. V vseh naštetih disciplinah smo imeli popolne ekipe v moški in ženski konkurenci.

V tekmovanju vedra rekreacija smo v skupnem seštevku zasedli 3.

ZAHVALA

Vsem sodelavcem in sodelavkam se iskreno zahvaljujem za vse lepo, kar mi je bilo dano v 33 letih dela v tkalnici. Še bi bila rada med vami, vendar mi zdravje to ne dopušča. Zahvaljujem se vam tudi za slovo, ki ste mi ga pripravili in spominska darila, ki ste mi jih izročili ob odhodu v pokoj.

Hvala vam za vsa leta, ki sem jih preživela v Novoteksu! Bila so za mene najlepša leta mojega življenja, v edno se vas bom s hvaležnostjo spominjala.

MILKA RAPUŠ

mesto, kar je bilo za nas presenetljivo, saj smo prvič nastopili v tem tekmovanju. V finale smo se plasirali izmed 12 prijavljenih ekip, v finalu pa smo se pomerili z ekipo tovarne zdravil Krka in s tovarno avtomobilov IMV ter obe srečanja izgubili, saj sta obe ekipi bolj izkušeni v tej disciplini.

Tekmovanje v odbojki je bilo zelo zanimivo v moški in ženski konkurenci. Moški tekmujejo v prvi jakostni skupini in s štirimi zmagami in tremi porazi zasedajo po prvem delu četrto mesto. Ženske nastopajo v drugi jakostni skupini. Po spomladanskem delu tekmovanja zasedajo 2. mesto s štirimi zmagami in

REZULTATI TEKMOVANJA MED TOZD V ODBOJKI

V sredo, 20. 5. 1981, je bilo tekmovanje med TOZD v odbojki. V ženski konkurenci sta nastopili dve ekipi: iz TOZD Konf. Novo mesto in TOZD Trgovine. V medsebojnem srečanju je zmagala ekipa TOZD Konf. Novo mesto z rezultatom 2:0 in zaslužno osvojila prehodni pokal DO Novoteks.

enim porazom in imajo tako velike možnosti za napredovanje v prvo skupino.

Rezultati v kegljanju in streljanju še niso dokončni, kajti za končno uvrstitev se šteje število podrtih kegljev odnosno število zadetkov spomladi in jeseni.

V nadaljevanju, to se pravi v jeseni, bo še tekmovanje v atletiki, plavanju, balinanju in namiznem tenisu in pa seveda drugo kolo tekmovanja v odbojki. Tako moramo počakati do konca tega leta, da bomo lahko ocenili naš uspeh ali neuspeh na DŠI občine Novo mesto.

MIHA LEGAN

V moški konkurenci so nastopile 3 ekipe: TOZD Konf. Novo mesto, DSSS in TOZD Trgovina. Srečanje med TOZD KONF. Novo mesto in DSSS je bilo razburljivo, vendar je ekipa iz TOZD Konf. zaigrala dobro in borbeno in tako z 2:0 premagala predstavnice iz DSSS. V drugem srečanju med TOZD Konf. in TOZD Trgovina je ravno tako zmaga pripadala ekipi iz novomeške konfekcije. Zmagali so z 2:0 in osvojili prehodni pokal DO Novoteks, drugo mesto je zasedla ekipa TOZD Trgovin in tretje mesto ekipa iz DSSS.

SREČANJE S ŠTUDENTI TEKSTILNE UNIVERZE IZ LJUBLJANE

V torek, 19. 5. 1981, so našo delovno organizacijo obiskali študentje tekstilne univerze iz Ljubljane. V dopoldanskem času so si ogledali našo delovno organizacijo, popoldne pa smo imeli športno srečanje v odbojki in streljanju.

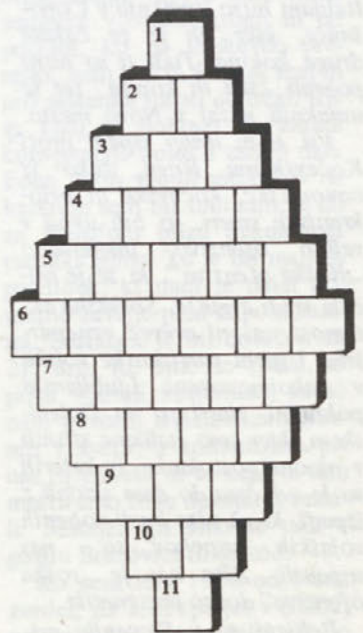
V prijetnem vzdušju je slavila ekipa DO Novoteks zmago v odbojki, in sicer moški z rezultatom 3:0 in ženske z 2:0. Študentje pa so zmagali v streljanju z rezultatom 478:468, se pravi z desetimi krogi. V ekipi tekstilne univerze je nastopil tudi Marjan Podražaj, ki nastopa na lokostrelskih tekmovanjih v državni reprezentanci.

MIHA LEGAN

•••••
DOPISUJTE
V GLASILU
NOVOTEKS
•••••

Večino fotografij za to številko našega glasila je posnel in razvil Tone Pungčar.

Vreteno

1. kratica Tesla
2. kemijski simbol za element astat
3. oče
4. dobro razčesan in v plasti zložen bombaž
5. zelo razširjena biljka
6. portir
7. kmetovalec
8. delno odplačilo
9. artikel
10. konec polotoka
11. kratica radius

Če ste v prejšnji številki pravilno rešili vreteno, ste dobili: 1. T, 2. KA, 3. OKA, 4. KALO, 5. VOKAL, 6. VLAKNO, 7. KALNO, 8. KLAN, 9. LAN, 10. AL, 11. L.

GLASILLO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO
NOVOTEKS

NOVOTEKS je glasilo tekstilne tovarne Novo mesto. Izhaja vsako zadnjo sredo v mesecu v nakladi 2200 izvodov. Glasilo ureja izdajateljski svet v sestavi: Hinko Šintler (predsednik), Danilo Kovačič, Bojan Pureber, Alfonz Žizek, Martin Radež, Jana Jovič, Mojca Peroci, Marjan Žalac, Rudolf Vlašič in Mirko Albijanič. Glavni in odgovorni urednik: Danilo Kovačič. — Uredništvo: NOVOTEKS, Novo mesto, Foersterjeva 10 — Časopisni stavek, filmi in prelom: DITC Novo mesto, TOZD Dolenjski list; tisk TOZD Tiskarna Novo mesto.

Višji otroški dodatki od 1. maja

Skupnost otroškega varstva Novo mesto je sprejela sklep o novi višini otroških dodatkov za leto 1981. Le-ti so za letošnje leto precej višji, seveda pa je pri tem z višino dohodka na družinskega člana omejeno število družin, ki bodo otroške dodatke prejemale. Novost v letošnjem letu je to, da se bodo pri dohodku na družinskega člana upoštevali vsi dohodki, ne le osebni dohodek (štipendije, vajeniške nagrade in podobno). Novost je pa tudi to, da lahko Skupnost otroškega varstva v posebnih primerih, ko se družina nenadoma znajde v težjih socialnih razmerah, dodeli otroški dodatek.

Pravico do otroškega dodatka oziroma denarne pomoči ima v znesku:

1) 1000 din otrok, če je dohodek družine, v kateri živi oziroma spada, do 2.200 din mesečno na družinskega člana;

2) 800 din otrok, če je dohodek družine, v kateri živi, 2.200 do 3.000 din mesečno na družinskega člana;

3) 400 din otrok, če je dohodek družine v kateri živi, 3.000 do 3.900 din mesečno na družinskega člana.

Dohodek iz kmetijske dejavnosti se upošteva v 6-kratnem znesku katastrskega dohodka.

Pravico do povečane denarne pomoči ima v znesku:

— 320 din mesečno telesno ali duševno prizadet otrok, če je ugotovljeno, da je zaradi otrokove prizadetosti družina bistveno v težjem socialnem položaju;

— 150 din mesečno otrok, ki ima edinega hranilca, če znesek otrokovega dohodka (preživnina, družinska pokojnina itd.) ne presega 1.400 din mesečno in če je ugotovljeno, da je družina zaradi tega v bistveno težjem socialnem položaju.

Nova višina otroških dodatkov velja od 1. 5. 1981 dalje.
MARIJA SENIČAR